

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Gegužė — May 27, 1964

Nr. 62

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Sen. Barry Goldwater

Goldwater reikalauja Lietuvai laisvės

"Jungtinių Tautų narių skaičius nuo 1945 metų padvigubėjo, gi turinčioms garbingą praeitį tautoms, kaip Lietuvai, Latvijai, Estijai ir kitoms, vis dar nėra ten, toje tarptautinėje organizacijoje, vietos. Turime padėti Pabaltijo ir kitiems kraštams, nešantiems Kremliaus jungą, nusikratyti komunistinės vergijos ir įsijungti į laisvų tautų šeimą. JAV vyriausybė turi kelti pavergtų kraštų laisvinimo klausimą Jungtinėse Tautose, ir Jungtinės Tautos turi priversti Kremliaus diktatorių ir imperialistus pasitraukti iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų prieš Antrąjį Pasaulinį karą buvusių laisvų valstybių" -- kalbėjo senatorius Barry Goldwater, įnešdamas naują rezoliuciją minėtų kraštų bylos reikalu.

Prof. dr. Pranas Padalis, Arizonos universiteto profesorius buvo pirmasis, kreipėsi į senatorių Barry Goldwater rezoliucijos įnešimo reikalu. Tuo klausimu su senatoriumi pasitarimus turėjo ir Rezoliucijos Remti Komiteto vadovybės nariai.

Neseniai su senatoriumi Goldwater susitikimą turėjo keli rezoliucijų žygio rėmėjai. Anot senatoriaus, mes turį užvesti laisvą savo kongresmanus ir senatorius, reikalaujanti juos padaryti visą galimą spaudimą rezoliucijų reikalu į senatorių J. William Fulbright ir kongresmaną Thomas E. Morgan, kurių rankose yra visos mūsų rezoliucijos. "Ir vienas ir kitas duos elgą toms rezoliucijoms," -- kalbėjo senatorius Goldwater, -- "jei dauguma senatorių ir kongresmanų to reikalauja".

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* KUBOS EGZILŲ žadėtieji partizaniniai veiksmai gal kai ką ir apvylė, bet kartu jie atsiekė tai, kad išmušė Fidel Castro iš įpras-tosios dienotvarkės: priverstė pas- skelbti mobilizaciją. Tuo pačiu žmonės buvo atitraukti nuo gamybinių darbų. Net Havanos ra- dio skelbė, kad laukiama invazi- ja. Gal Castro ir žinojo, kad jos nebus, bet veikė taip, lyg jos reikia laukti ir jai ruoštis.

Nervingumas vyrauja tiek Ku- boje, tiek ir... Floridoje.

* JAV SPAUDA kelia klausimą, kiek draugiška gali būti vyriausybė, kuri drįsta šnipinėjimui mikrofonus įruošti net ambasadoje?! Valstybės departamentas Washington, nežinodamas ambasadoriaus Maskvoje Foy Kohler griežto protesto, mano, kad "mikrofonų byla" nemes šėšėlį ant "gerėjančių Maskvos ir Washing- tono santykių".

* JAV KARINĖS VADOVYBĖS žmonės, įgiję politinio patyrimo

VIETNAMAS: JOHNSONO KUBA

PREZIDENTAS JOHNSONAS ATSIDURĖ TOKIOJE PAT BŪKLĖJE KAIP JO PIRMTAKŪNAS KENNEDY KUBOS KRIZĖS METU. — JIS TURI PADARYTI KĄ NORS TOKIO, KAS ĮRODYTŲ AMERIKOS RYZTINGUMĄ GINTI SAVO INTERESUS.

Vytautas Meškauskas

Jau vasario mėnesį, kai žvalgybos pranešimai apie būklę piet- ryčių Azijoje pradėjo skambėti labai liūdnei, kai kurie Washing- tono politikai kalbėjo: This may be President Johnson's Cuba -- (tai gali būti prezidento John- sono Kuba). Apie tai dabar pra-

gių jau tiesioginiam pavojui pa- šalinti, -- taip ir prezidentas Johnsonas, nesigriebdamas jo- kio griežto žygio įvykių raidai pietryčių Azijoje pakeisti, sku- biai artėja prie liepto galo.

Pralaimėjimas Vietname pri- vestų prie:

nešdamas kolumnistas Joseph Alsop prideda: jie negalėjo būti teisingesni.

Iš tikro, taip kaip prezidentas J.F. Kennedy, leisdamas kubie- čiams išsikelti "Kiaulių įlanko- je", tačiau atsisakydamas juos paremti visa JAV jėga, privėdė prie sovietų raketų įtaisyimo Ku- boje, kas savo keliu privertė prezidentą griebtis griežtų žy-

Laose ir Vietname, skaito, kad santykiuose su komunistais JAV diplomatai pasirodo beesą "minkštagalviais" ("soft - headed").

* JAV NUMATO SUSTIPRINTI savo karo laivyną Karibų jūroje, kad palaikys aktyvumą Kubos ap- linkoje, su sąlyga, jei Valstybės Departamentas tokių veiksmų ne- užvetuos...

* PREZIDENTAS JOHNSONAS neužilgo turės atkreipti didesnę dėmesį užsienio politikai, Artė- jant rinkimams, auga gyventojų nepasitenkinimas su komunisti- niais kraštais bendradarbiavimo politika.

Valstybės departamento poli- tikos vairuotojų baimė, kad "paspaudimas" Azijoje gali atsi- liepti Berlyne ar, bendrai, Euro- poje, neveda niekur kitur, kaip į nuolaidas ir pralaimėjimus ir Azijoje ir Europoje. Žmonės pra- deda klausiti, ar iš viso yra kokia nors JAV užsienio politika.

Lygiai, kaip Anglijoje, paklau- sus, kaip atrodo Chruščiovo įsi- galėjimas Egipte, gauni atsaky- mą, kad apie anglius jis išsirei- škės kur kas švelniau, negu anks- čiau...

* CHRUŠČIOVAS, sakoma, nė- ra jau toks blogas ūkininkas: sė- ja kviečius Sibire, piauna Ka- nadoje ir JAV.

Būtent, Laose ir Vietname prie- šui leidžiant daryti, ką jis tik no- ri. Jis gali pulti, jis gali gintis, bet amerikiečiams nevalia per- žengti jiems nustatytų sienų. Ma- no nuomone, čia reiktų pridėti dar ir psichologinį faktorių. Bū- tent, amerikiečių norą broliau- tis su komunistiniais kraštais, kas negali paskatinti Azijos tau- tas priešintis komunizmui.

Būdinga, kad tokios krizės su- silaukėme tuo metu, kada kinie- čių komunistai yra apsiėmę su Maskva ir kariniai nėra pajėgūs vesti didesnio masto karo veik- smų kiek toliau nuo savo sienų. Kitaip sakant, JAV be didesnės rizikos galėtų praplėsti karinius veiksmus į šiaurinę Vietnamą.

Tokioje padėtyje prezidentas Johnsonas, kitų kolumnistų (Allen-Scott) pranešimu, svyruo- ja tarpdviejų pasirinkimų. Iš vie- nos pusės jis svarsto karinių sluoksnių pasiūlymą karą pra- plėsti į šiaurinę Vietnamą. Tai galima būtų padaryti jau su esa- mom pietiniame Vietname pajė- gom. Iš kitos pusės, Valstybės Sekretorius Dean Rusk, karštai asistuojamas pasekretoriaus Averelio Harrimano, siūlo ieško- ti diplomatinio sprendimo su D. Britanijos, Prancūzijos ir So- vietų Sąjungos talka. Kai kurie Amerikos laikraštininkai šioje situacijoje nuėjo taip toli, kad galimai Chruščiovo beveik dau- giau negu savo krašto likimo, ku- ris, komunistams nesilaikant su- sitarimo Laose, patekęs į nema- loniā padėtį (Sulzberger'is, New York Times).

Ambasadorius Henry Cabot Lodge ir ginkluotų pajėgų štabų viršininkai yra karinės akcijos praplėtimo šalininkai. Gen. Max- well Taylor, jungtinio generalni- ū štabo pirmininkas, kol kas susilaikė nuo savo nuomonės pa- reiškimo, laukdamas galutinio žva- lybos raporto apie šiaurinio Viet- namo pasirodymus siūsti dau- giau savo kariuomenės į pietinį Vietnamą (kalbama apie dvi divi- zijas).

Anot Allen-Scott, prezidentui iki šiol dar nereikėjo daryti spren- dimo, nes dar prezidentui J.F. Kennedy esant gyvam, Krašto Sau- gumo Taryboje buvo nutarta, su- sidarius pavojui Laos sostinei Vientiane, į ten pasiūsti JAV ka- riuomenę. Pagal tą planą JAV žvalgybos lėktuvai jau pasirodė virš komunistų kontroliuojamos Laos teritorijos, o šeštadienį buvo paskelbta, kad praktiškai visos JAV kariuomenės jėgos Ra- mėjame Vandenynė yra aliarms- tovyje.

Tuo tarpu prezidentas Johnso- nas, praeitą šeštadienį kalbėda- mas buv. Valstybės Sekretoriaus ir štabo viršininko George Mar- shall pagerbime, akcentavo reika- lą sustiprinti kultūrinius ir prekybinius ryšius su Rytų Eu- ropa...

(Nukelta į 2 psl.)

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininko Juozo J. Bachuno iniciatyva birželio 6-7 d. Tabor Farmoje šaukiamas išeivijos lie- tuvių spaudos ir radijo suvažiavimas.

LIETUVIŲ SPAUDOS IR RADIO SUAŽIAVIMAS

ST. BARZDUKAS

Tiek daug tų visokių su- važiavimų, ir štai dar vie- nas! Ar jo reikia, ar jis ką nauja duos?

Tokiomis abejingumo nuotaikomis nevienas pasi- tikom dabar, birželio 6-7 dienomis, Taboro Farmoje šaukiamą išeivijos lietuvių spaudos ir radijo suvažia- vimą, į kurį kviečiami lei- dėjai bei redaktoriai ir ra- dijo valandėlių vedėjai. To- kio suvažiavimo mintis iš- ėjo iš PLB Valdybos pirmi- ninko p. Juozo Bačiūno, ją įvykdyti tenka PLB Valdy- bai. Prieš šaukdamą suva- žiavimą, ji kreipėsi į laik- raščių redaktorių ir radijo valandėlių vedėjus, prašy- dama visų pirma juos pasi-

sakyti. Jie vieni atsiliepė, kiti tylėjo. Atsiliepusieji vieni entuziastiškai suva- žiavimui pritarė, kiti rodė abejingumą. Buvo ir tokių, kurie pritarė, bet pasisakė negalėsį dalyvauti dėl įvairių aplinkybių.

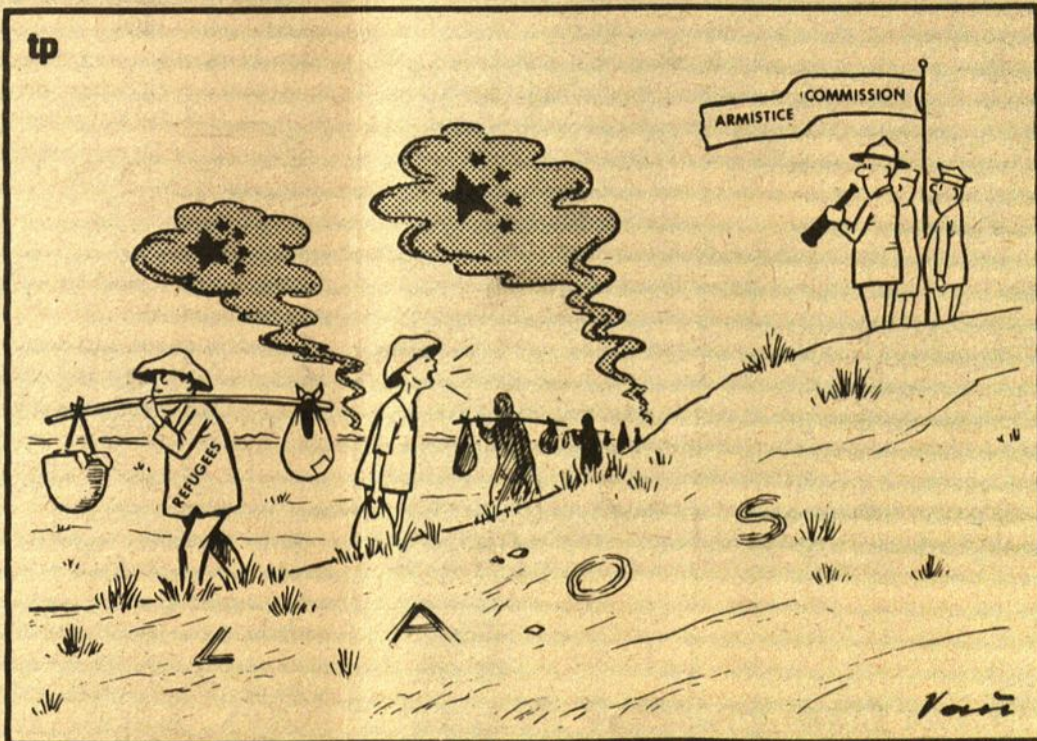
PLB Valdyba, darydama galutinį sprendimą, pasi- sakė už suvažiavimą. Ji rė- mėsį tokiais motyvais.

Įdomesni ir vertingesni yra spaudos ir radijo entu- zistų balsai. Entuziazmas įkvepia norus ir skatina darbus. Entuziazmas pade- da nugalėti klūtis ir veda į laimėjimus. Entuziastų užsimojimais ir žygiais pa- puošti gražiausi mūsų tau- tos istorijos lapai. Ir dabar laikomės entuziastų triušų bei pastangomis. Negalime nematyti, kad žmonės dvi- siškai miršta tada, kai jie praranda entuziazmą ir pa- sitraukia iš gyvenimo.

PLB Valdybai imponavo lietuvių išeivijos spaudos ir radijo jėga. Laikraštis re- guliarai mus lanko, radijo valandėlės reguliariai pasi- klausom. Jie neša mums tą dvasinį peną, kuriuo esam tautiškai gyvi. Be savo spausdinto ir gyvojo žodžio nebūtume sąmoninga ir or- ganizuota bendruomenė, tu- rinti politinius, visuomeni- nius ir kultūrinius idealus ir juos vykdanči.

Rinkdama duomenis, PLB Valdyba taip pat matė spaudos ir radijo darbinin- kų šeimos gausumą. Jos na- rius skaičiuojam ne dešim- timis, bet šimtais. Štai ko-

(Nukelta į 2 psl.)

- Mieli ponai, pasakykit mums kur yra linija "iki čia ir toliau nė žingsnio"!

LIETUVIŲ SPAUDOS IR RADIO SUVAŽIAVIMAS

(Atkelta iš 1 psl.)

dėl kilo klausimas: ar ne-reikėtų šiai šeimai krūvon susirinkti, pasimatyti, pasikalbėti ir pasitarti? Į tokią klausimą atsakant teigiamai, kartu ryškėjo ir paties suvažiavimo tikslai.

Išjūrim du tokiu tikslu. Pirmasis — tai pabendrauti. Tam didžiai palanki PLB Valdybos pirmininko p. Bačiūno vasarvietės aplinkuma, žadanti uždarumą, intymumą, svetingumą. Pirmininkas, spaudos ir radijo darbininkus kviesdamas savo svečiais, šį pabendraavimo momentą kaip tik ir pabrėžia.

Bet reikšmingesnis ant-rasis suvažiavimo tikslas — tai išsikalbėti visai išeivijai aktualiais ir rūpimais reikalais. Juk spauda ir radijas ne tik informuoja, bet taip pat ir nūsistatymus bei nuotaikas formuoja. Štai kodėl toks svarbus mūsų spaudos ir radijo tvirtas ir aiškus žodis. Jam eilę klausimų rasti PLB Val-

dybos skiriama tam tikra darbotvarkė su pranešimais ir diskusijomis.

Kai kurie parengiamieji darbai jau aiškiai pasisako už tokio suvažiavimo reikalingumą. Antai J. Stempūzis, — Clevelando Tėvynės Garsų radijo programos vedėjas, pakviestas parengti pranešimą "Lietuvių radijo valandėlių paskirtis ir programų organizavimas", mums rašo: "Išsiunčiau laiškus ir klausimų lapus visoms lietuvių radijo programoms JAV, Kanadoje ir Europoje. Toji medžiaga sudarys pagrindinę mano pranešimo dalį. Subendrinę radijo programų vedėjų suteiktas žinias, iš juos-tų pademonstruosiu kai kurias programų ištraukas". Vadinas, bus atliktas didžiai naudingas informacinis, koordinacinis ir organizacinis darbas.

Štai ko PLB Valdyba nori ir siekia šaukdama išeivijos lietuvių spaudos ir radijo suvažiavimą. Jis toks pirmas savo apimtimi ir turiniu lietuvių išeivijos istorijoje. Jo pasisekimas didžiąja dalimi priklausys nuo pačių jo dalyvių, nes PLB Valdyba, nors ir turi savo tikslų, jų nenori ir nesirengia niekam jėga primesti.

Vietnamas: Johnsono Kuba

(Atkelta iš 1 psl.)

Šia proga būdinga smulkmena, Amerikoje verkiama, kad Vietnamas kaštuojas virš milijono dolerių į dieną, kuris už tai bent kovoja su komunizmu. Tuo tarpu tokie bolševikų bičiuliai, kaip Nasseris ir Sukarno savo kraštams gavo tikrai milžiniškas sumas (Nasseris apie 800 milijonų dolerių)... turbūt už draugystę su sovietais.

Amerikos pagalba naudojai ir tokie komunistai, kaip Jugoslavijos Tito ir Lenkijos Gomulka, kurio karininkai sabotuoja tarptautinės priežiūros Komisijos Laose veiklą! Kartu paėmus, tie bolševikai ir jų sėbrai iki šiol gaudavo daugiau pagalbos iš Amerikos, negu vargšai vietnamiečiai.

Paraginkit savo pa-
žįstamus užsiprenu-
meruoti DIRVĄ

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS
GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMŲ PROGOMS
2443 WEST 63rd Street
Chicago, Ill.
Telefonai:
PR 8-0833 ir PR 8-0834

PAS BRAZILIJOS LIETUVIUS ŪKININKUS

JURGIS ŠATORIUS

Dirvos korespondentas
Brazilijoje

Gegužis yra palankus keliautojui šiam tropikų krašte: gamta lyg snūduriuoja, taip pat ir atogrąžiniai lietus nepasitaiko, o kas svarbiausia, tai saulutė — močiutė ne taip karštai glamonėja savo spinduliais. Jie iš šiaurės vakarų pusės kiek įžambiai glosto raudoną, lyg Georgia valstijos žemės paviršių.

Buvusio Brazilijos prezidento maršalo Dutra vardo asfaltuotas plentas (apie 500 km, ilgio) jungia Rio de Janeiro ir Sao Paulo didmiesčius. Jeigu nėra per didelio sunkvežimio judėjimo, šį atstumą galima lengvai sukurti per 7-rias valandas, įskaitant vieną valandą benziniui papildyti ir priešpiečiams. Apie 7 val. paliekame Rio de Janeiro ir apie 2,30 val. važiuojame į Sao Paulo centrą. Apie 60 km, prieš Sao Paulo paplėtimą matome gražias naujas žmones, kaip General Motors sunkvežimio fabrikus, Johnson ir Johnson vaistų įmonę ir kitas panašaus vardo JAV įmones. Gi Sao Paulo priemiesčiuose dominuoja Federalinės Vokietijos sunkiosios pramonės atstovai, kaip Mannesmann fabrikai, VW auto įmonės bei Mercedes-Benz automobilių gamyklos. Nuo volkdečių neatšilėk olandai su savo garsiais Philipps radio — televizijos aparatų fabrikais. Ne be reikalo teigiama, kad Sao Paulo yra ne tik Brazilijos, bet ir visos Lotynų Amerikos pramonės centras: čia gyvenimas verda, kunkuliuoja lyg per kalnus ir uolas besiveržias į jūrą gaivalingai skubantis upokšnis.

Sao Paulo lankome savo pažįstamus. Prelato P. Ragažinsko vardinį ir gimimo šventės progą, kuri švenčiama Vila Zelinos miesto dalyje, susipažįstame su Kandrotais. Jie kviečia mus aplankyti juos jų fazendoje "Floresta", kuri yra į vakarus nuo Sao Paulo miesto apie 560 km. Nors atstumas ir nėra trumpas, bet Kandrotų pakvietimą mes laime priimame: gi ne kasdien pasitaiko progą ne tik pamatyti Brazilijos "laukinius vakarus", bet ir reta galimybė susipažinti su

Brazilijos "žaliojo aukso", kaip jį čia vadina ouro verde augintojo gyvenimu.

Saulė jau gerokai pakrypus į šiaurės vakarus, paliekame Sao Paulo miestą, kuris yra užtvėntas sunkvežiminių ir lengvųjų automobilių. Kai kuriose kryžkelėse reikia ilgokai laukti, ligi pamatai žalia šviesa. Pravažiuojame hipodromą ir SP 4 plentu skubame į vakarus. Važiuojame didžiai vingiuotu plentu, kuris lyg susiraičiusi gyvatė lipa į stačias kalvas ir vėl pramuštingai viską leidžia į daubas ir slėnius. Apie 50 km, nuo Sao Paulo guli išsidriekęs Sao Roquo miestelis, kuris yra garsus savo vyno dirbuvėmis. Už keliolikos kilometrų nuo Sao Roquo užkoplame į kalną, nuo kurio, giedrią dieną ir be žitronų galima įžvelgti Sao Paulo didmiesį.

Už 100 km, nuo Sao Paulo yra išaugęs gražus, švarus Sorocaba miestas, turįs apie 140,000 gyventojų. Mums, grinatoriams, jau klaus restorano padavėjas paaiškina, kad šiame mieste esanti įsitvirtinusi tekstilės pramonė. Be to čia gaminama indai bei namų apyvokos reikmenys. Po skanių pietų leidžiamės į vakarus. Už 200 km, tikimės surasti lietuvių — ūkininkų Vilkus, kurie jau senokai gyvena toje apylinkėje. Vienoje benzino stotyje mums paaiškina, kad lygiai prie 212 km gyvena lietuvis ūkininkas. Pravažiuojame prie nurodyto taško, su kame į kairę ir ant kalvos matome baltus gražius namus.

Atvažiavus į kiemą, mus pasitinka jau pagyvenęs, žilų plauku pasidabinęs ūkininkas. Jo veido bruožai kalba iškalbingesne tarpe negu lūpos: iš tolo gali sakyti, kad jis lietuvis. Nei kiek neabejodami užkalbiname jį lietuviškai, ir jis mums atsako rokiškėnu tarpe.

Pasirodo, kad pasiekėme Antano Sanvaičio sodybą (fazendą), mūsų pirmąjį keliuonės tikslą. Mums čia sustojus, laikrodis jau rodė 5 val., kaip Lietuvoje būdavo priimta taip ir čia lietuviškas svetingumas pasireiškia savo pilname grožyje: Sanvaičiai mums kviečia pas juos likti nakvynei, nes po gero pusvalandžio vistiek pradėsia temti ir mums būsią sunku susirasti Vilko sodybą, nors ji ir esanti netoliese. Ką gi, "svečias — nevalninkas", moko mus sena lietuviška patarlė ir dėkodami priimame šeimininkų kvietimą. Juo labiau, kad ligi sekančio tikslo dar teks nuvažiuoti virš 300 kilometrų.

Vakarienės metu A. Sanvaitis pasakoja, kaip jam teko kurtis šiame krašte nuo 1926 m. "Senas jau tai laikas, net 38-ri metai nubėgo į negrįžtamą amžinybę, po to kai atvykome į Braziliją. Teko dirbti visokiausius darbus fazendose, kuriose uždariai nebuvo, Dievas žino, labai aukšti. Bet tau pėme: dėjome kruzeirą prie kruzeiro ir prieš 15-ka metų su kaimynu Vilku nusipirkome ūkį. Prieš aštuonerius metus kai vedė šį kelią, mudu su Vilku atsiškyrėme lygiomis dalimis. Šį ūkį nusipirkome 1955 m., o šį namą, kuriame dabar sėdime, įsirušėme tik prieš aštuonis mėnesius. Šio ūkio plotas siekia apie 130 alkių arba apie 500 ha" pasakoja Sanvaitis.

Tiesa, yra kuo pasididžiuoti: namas moderniškai įrengtas, su visais patogumais — karštą ir šaltu vandeniu bei elektra — kuri gamina iš traktorius. Sanvaičiai verčiasi pieno ūkiu: čia laikoma apie 130 karvių ir jų pieną belieka pavezėti prie plento. Kiekvieną rytą pieninės tankvežimis pasiima prie kelio paliktą pieną ir po mėnesio už trūkšą gaunamas geras atlyginimas.

Sanvaičių šeima turi 2 sūnus, kurie ruošiasi sekti tėvo pėdomis — t.y. ūkininkauti. Gi dukra Izabela, kurios vardu Sanvaitis pasiryžęs pavadinti fazendą, studijuoja Sao Paulo ir rengiasi stoti į medicinos fakultetą.

Nors Sanvaičiai verčiasi iš pieno, bet prie namų žaliuoja našus apelsinų sodas, apie 300 medelių ir visai naujai uždodintas kelių šimtų medelių apriksų, apelsinų ir kitokių atogrąžinių vaisių plotas. "Tai vis tik savo reikalams, bet ne pardavimui skirti vaisiai — aiškina vaišinga šeimininkė ir įdeda mums keliunei

Diena iš dienos

*** B. K. NAUJOKO UŽRAŠAI ***

FETIŠIZMAS beesąs paplitęs ne vien Afrikos juodųjų giminėse. Jo tebesama ir mūsų patriotiškuose visuomenininkų nusietaikimuose.

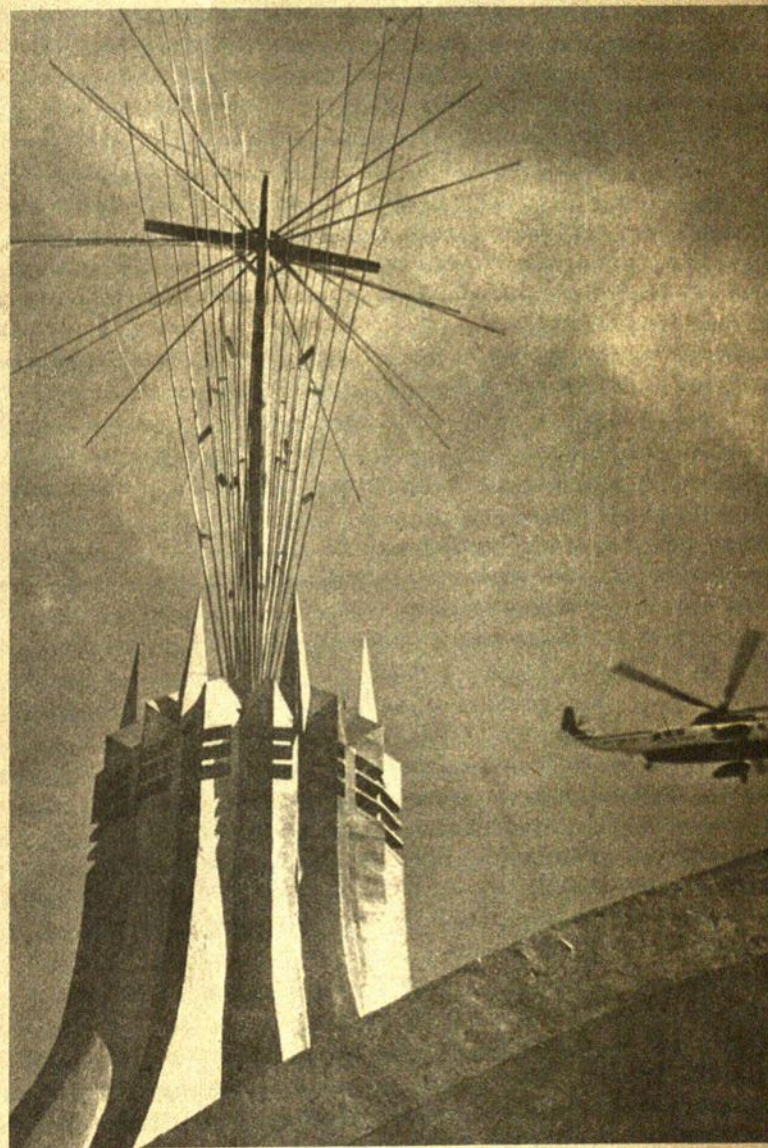
Žodis fetišas, kilęs iš portugalų feitičos, reiškia dirbtinis, tiksliau — dirbtinis arba prasimanytas dievas. Primityvioje Afrikos juodųjų giminėse tebėra išlikęs tikėjimas, kad tam tikruose daikteliuose gyvenančios dvasios ar dievai, ir kad tie daikteliai, atitinkamai nešiojami ar liečiami, apsaugo žmogų nuo ligų ir kitokių negerovių, arba padeda ir norams išsipildyti.

Mes, civilizuočiai, tokį tikėjimą laikom tamsuolių prietaisais. Nors ir pas civilizuosius dar pasitaiko amuletų, talismanų ar kitaip vadinamų daiktelių, kuriuos jų laikytojai taria turinčius nepaprastų galių. O mūsų visuomeniniame — politiniame mąstyme tebėra tikėjimas, kad tam tikri žodžiai turi magiškos galios, todėl turį būti ko dažniausiai vartojami, tarum jie padeda Lietuvos bylai, ar tartum jų retas vartojimas būtų Lietuvos interesų išdavimas.

Štai, Laisvosios Lietuvos žvalgas anądien susirūpino, kodėl, girdi, B.K. Naujokas vengia pridėti prie Lietuvos vardo būdvardį okupuota. Lietuvos vadinimas stačiai Lietuva jam kelia toli toli siekiančių įtarimų...

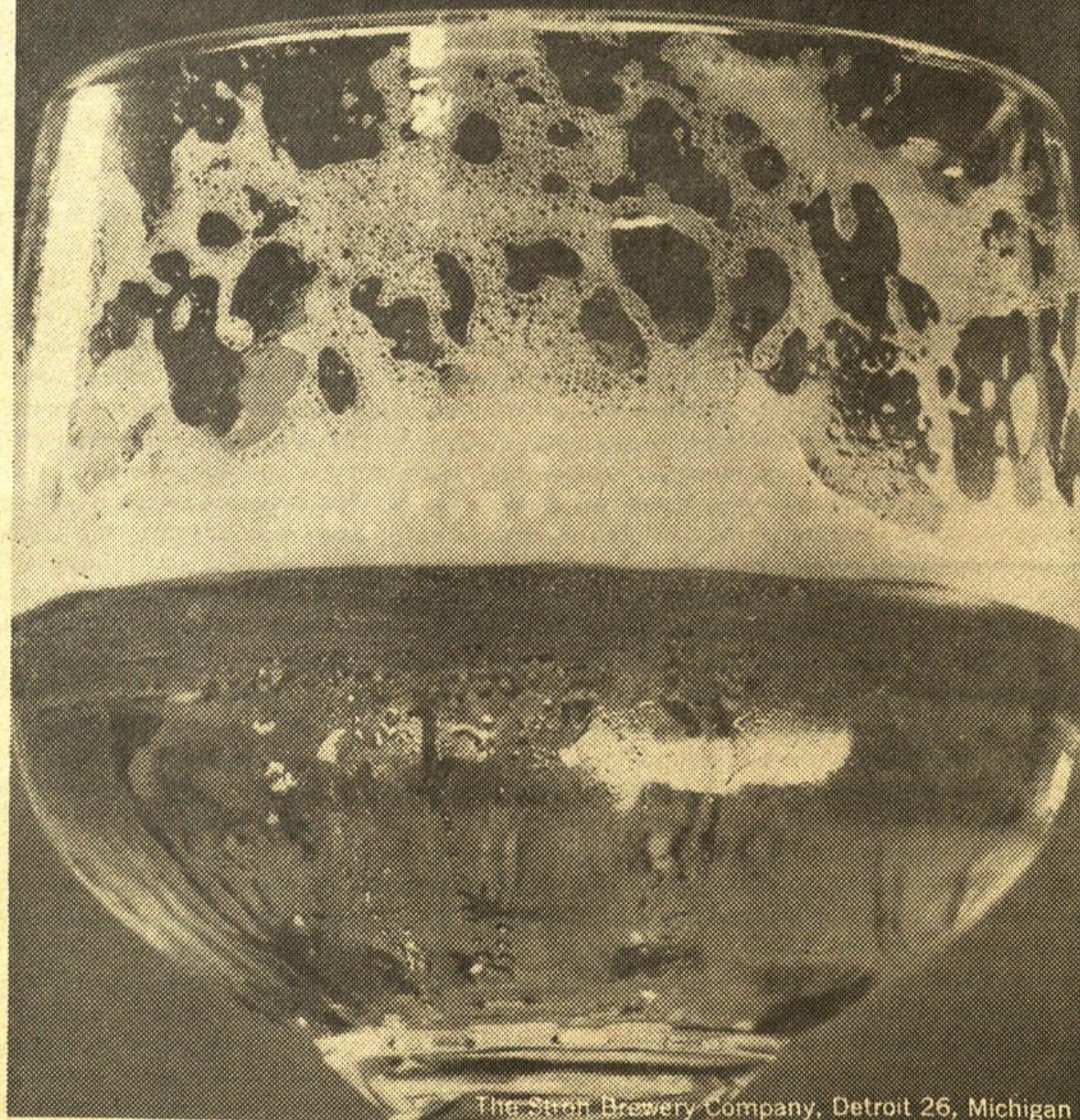
Iš tikrųjų nei to žodžio vengiu, nei ką. Tik vartoju jį tada, kai reikia, o reikia, mano dėta, ne visur ir ne visada. Lietuvą žinom, ir tas vardas mums jį visai aiškiai identifikuoja. Jos dabartinei padėčiai apibūdinti, kai reikia tą pabrėžti nežinantiems ar kitais sumetimais, galima pavartoti ir tą lotynišką žodį okupuota, arba ir kitus, lietuviškus ar skolinius, pažyminius, kaip užimta, paversta, prievartaujama, nutautinama, rusifikuojama, bedievinama, kolonizuojama, komunistinama, Maskvos diktatorių valdoma ir tt. Tačiau nei vienas iš tų pažyminių nėra fetišas ir nelemia Lietuvos likimo nei į gera, nei į blogą.

Pažyminiai kalboje turi tik patikslinamosios reikšmės, todėl tik tada, kai reikia patikslinti, tai sakome: Didžioji Lietuva, Mažoji Lietuva, Gedimino, Vytauto, Unijos, caro laikų Lietuva ir tt. Buvę metas, kai buvo būtina skirti nepriklausomos Lietuvos ir (lenkų) okupuotos Lietuvos sąvokas, nes tai buvo skirtingi dalykai. Bet ir tai, sakysim, Vilniaus buvęs lyg ir "privalomas" vadinimas ne Vilnium, o būtinai "okupuotu Vilnium" daugiau grozdino kalbos stilių, negu Vilniaus atgavimą greitino. Gerai, kad tas fetišizmas dar neprivertė tada rašyti, sakysim, "Okupuotame Vilniuje mirė okupuotas Basanavičius ir tapo palaidotas okupuotose Rusų kapinėse"...

Dail. Vytauto K. Jonyno sukurtas kryžius virš Vatikano paviljono pasaulinėje mugėje New Yorke. V. Maželio nuotrauka

*tastes like other beers
wish they could!*

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Stroh's with fire-brewed flavor
AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

vaisių, kad turėtume kuo pakelti atsigaivinti.

Sekantį rytą dėkojame šeimininkams už suteiktą pastogę ir po skanių pusryčių judame į vakarus. Mūsų tikslas — Cornelio Procopio miestas, Parana valstijoje, kur sutarėme susitikti su Kandrotu.

Lygiu, tiesiu, lyg linuotą asfaltuotą plentu, užbaigtu prieš ketvirtą metų ir prie kurio paragražinimo ir sustiprinimo dar vis tebedirbama, važiuojame į vakarus: kiek tik akis užmeta pirmyn ir abipus kello matome gražiai apdirbtus laukus; vienuose plotuose žaliuoja gražiai išrūkiuoti kavos plantacijų miškeliai, kitose vietose matome javų kukurūzų laukus, dar kitose auginamos daržovės. Gi kalvų pašlaitėmis ramiai ganosi vietinių galvijų — zebu bandos. Tikrai labai įvairi, turtinga gamta.

Apie 11 val. privažiuojame labai švarų, pavyzdinai sutvarkytą Piraju (iš tark: Piražū) miestelį. Tik akį metus, gali paste-

bėti, kad čia miesto tėvai nesi-gaili nei lėšų nei darbo savo gyvenvietei tvarkyti: miesto centre gražus parkas, kurį šiuo metu laisto, ravi, šakas retina ir la-pus valo net trys sodininkai! Tokios pulkios tvarkos galėtų pavydėti bet kuris Brazilijos did-miestis, nekalbant jau apie Sao Paulo metropolį. O čia — pro-vincija. Šis miestas man geriau patinka, negu garsusis Petro-polis, gulįs Rio de Janeiro pašo-nėje.

Po trumpos valandėlės, išgė-rę Brazilijos "kafezinją", skuta-me Ourinio miestelio link. Jis guli kaip tik prie Sao Paulo ir Paranos valstijų "stienos". Čia pasistipriname skaniu "churas-co" kepsniu, kuris primena kadai-se Vilniuje valgytą šašliką, kur nors Kazbeko rūsyje... Ourinio yra kavos paskirstymo punktas, kurio geležinkelio stoties ribose yra surikiuota daugybė kavos sandėlių.

(Bus daugiau)

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išeina: pirma-
dieniais, trečiądieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

ŽIEDAI MIRUSIEMS

Diena, kada vyksta tradicinis mirusiųjų prisiminimas, (gegužės 30) išskiriama iš kitų dienų, kurių metu žmonės taip pat miršta ir gimsta. Išskiriama ji todėl, kad kitomis dienomis nelieka laiko susikaupimui ir gyvenimo prasmės įvertinimui.

Gegužės 30 d. lankysime kapus ir padėsime pavasario žiedus nemirtingojo ryšio užantspaudavimui su tais, kurie išsiskyrė su šiuo pasauliu, bet kurie gyvi liko mūsų atmintyje, mūsų širdyse, Nebėra daugelio, kurių ranką neseniai spaudėm, su kuriais kūrėm planus, džiaugėmės ir dalinomės nusivylimais. Į jų eiles rikiuojasi vis naujos šio įtempto gyvenimo aukos. Kas jų vieton stoja -- lieka didelis klausimas.

Nors sakoma, kad gyvenimas nestovi vietoje, bet tuo gyvenimu vadiname aplinką, o ne tuos, kurie joje kūrė geresnį, viltingesnį gyvenimą. Nesibaigiančioje mirusiųjų eilėje randame ne tik savo artimuosius, bet ir tuos žmones, kurie, kad ir ne gimė, bet lieka visų atmintyje savo atliktais darbais artimam, tautai ir žmonijai. Jie yra tie gyvenimo inžinieriai, kurie sukūrė piliorius žmonijos pažangai, tautiniam susipratimui, tautinės egzistencijos pagrindams išlaikyti ir tobulinti. Jie lieka tais nemirtingaisiais, kurie gyvena ir gyvens tol, kol plaks tautinė širdis, kol gyva bus tautinė sąmonė. Jie buvo jos kūrėjais, jie ir mirę lieka jos sargyboje. Jie lieka pavyzdžiu ateinančioms kartoms, kuriuose ieškoma, ir ne taip dažnai randama, asmenybių, išskylančių virš kasdienybės dulkių, prasiūšančių porą slauriąją "sau gyvenimo" aplinką į tuos horizontus, kuriuose gyvena nemirtingieji ir neužmirštieji.

"Civilizacija retai kada nužudoma, ji nusižudo", yra pasakęs Harvardo universiteto prof. Lowell. Civilizacijos savižudybės pagrinduose glūdi žmogus, neįvertinęs istorinės raidos, nesuvokęs istorijos vietos civilizacijoje.

Gegužės 30 d. valandėlė apleidžiame civilizaciją, jos trauką, nustoja jai vergavę. Tą dieną prisimename, kad gyvenimas neprasideda ir nesibaigia televizija, šaldytuvu, automobiliu, gerais keliais ir gaiviais vėsintuvais. Ne viskas prasideda ir ne viskas baigiasi artimo žmogaus gyvenimu ir mirtim. Lieka dar įsipareigojimai gyvyje, pastarųjų atmintį atšviežinus tyla ir rimtim apsuptoje kapinių erdvėje, kur tartum kyla į paviršių mirusiųjų negirdimas balsas, primenantis grandinę neatliktų darbų, neįgyvendintų planų. Tai priminimas jūjų nerašytojo testo.

Žmonių gyvenimu kuriama ir tobulinama civilizacija. Joje ir žūstama, kartais neprasmingai, neprasmingu palikus ir gyvenimą. Mirtis nepanaikina sąsajos su tais, kurie gyveno, dirbo ir kūrė tiems, kurie dar bus ateityje lankomi kapinėse.

Ne paminklo dydis kapinėse, bet gyvenant sukurtas ir paliktas paminklas artimųjų širdyse ženklina ryšį, ženklina gyvenimo prasmę ir nemirtingumą.

Žiedus nešame ir dedame prie mirusiųjų ne tam, kad jie nuvytų, bet tam, kad jie amžinai žydėtų mūsų atmintyje, kad jie primintų ne tik išėjusiems amžinybėn mūsų prisirišimą ir pagarbą, bet kad primintų ir mums, kad trumpu vizitu kapinėse tą dieną su tvirtiname savo įsipareigojimus.

(J.Č.)

LAIŠKAI

ATVIRAS LAIŠKAS
BIČIULIAMS CALIFORNIJOJE

Malonūs Bičiuliai: Jūsų pagangėje vyksta nepaprastos svarbos rinkiminė kova, kad nustatytų respublikonų kandidatą į JAV prezidentus. I šią kovą ne tik mes, antikomunistai, bet ir Kremliaus valdovai kvapą sulaukė žinuri. Šios kovos išdava gali nulėmti Amerikos ateitį ir tuo pačiu lietuvių tautos beviltingos vergijos ar išlaisvinimo klausimą. Kadangi ne tik Sovietų ir JAV kompartijos spauda, bet ir daugumoje kairiųjų (liberalų) įtakoje esanti didžioji spauda, TV, radijas ir intelektualai bando sumaišyti Goldwaterį su dumblais dėl jo griežto nusistatymo prieš komunizmą, nesistebėčiau, jog kai kuriems iš jūsų irgi pristinga faktų apsisprendimui -- už kurį balsuoti.

Nepadarykime mūsų tautos pavergėjams patarnavimo stovėdami nuošaly šioje kovoje ar net atsisotdami prieš pirmą ryškų prieškomunistinį kandidatą į JAV prezidentus. Kiekvienas jam laimėtas balsas gali būti lemiantis šiuose rinkimuose, ir tuo pačiu gal lemiantis Lietuvos išlaisvinimui.

Pagal sen. Goldwaterį -- pagrindinis JAV tikslas šiandien turėtų būti laipsniškas komunizmo nugalėjimas arba bent susilpninimas iki tokio laipsnio, kad nei taikai nei žmonių laisvei ši sistema nebegalėtų sudaryti grėsmės. Ir kol tas tikslas nėra atsiestas, visų kitų klausimų svarbumas, anot jo, vertintinas tik pa-

gal tai, kiek jie šiam pagrindiniam tikslui -- pergalei -- gali padėti ar pakenkti. Tad ir mes patys neturėtume leisti nusukami į pakluones smulkiais ir šiandien neesminiais klausimais. Ligi šiol to nepadarytų turėtų paskaityti Goldwaterio "Why Not Victory", "Conscience of the Conservative", "Position Papers", paklausti jo (nesudarkytų) kalbų. Iš pirmų šaltinių su juo susipažinę neišvengiamai prieš išvados, jog ne vienas Amerikos, Lietuvos, Pasaulio ar šeimos ateitimi besisielojas susipratęs žmogus negali nepritari Sen. Goldwaterio pagrindiniams siekimams. Tikrai, jog pavertę lietuviai šiuo klausimu abejonės

Vilius Bražėnas

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER ATOSTOGAS
GARSIAME CAPE COD-OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO -- GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

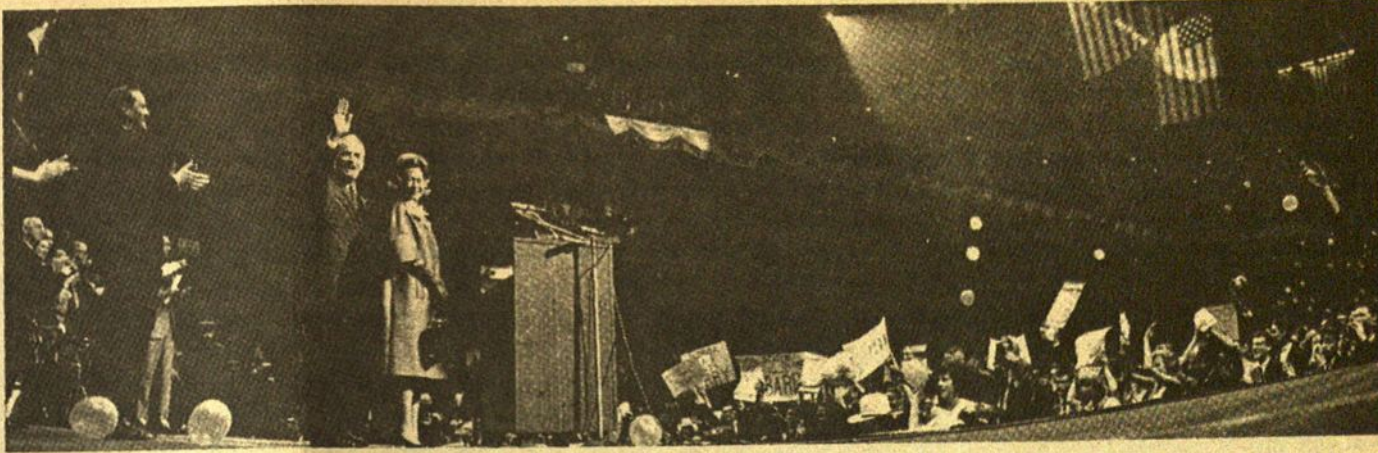
87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod. Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.
- Siemet svečių patogumui padidinta valgykla ir salionas ir įrengta daugiau žaidimų aikštelių ir k.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą. Atidaroma vasarajimui nuo birželio 15 iki rugsėjo 15.

Iš anksto kreiptis:

ED. JANSONAS -- 15 Rosedale Street,
Boston, Mass. 02124. Tel. 288-5999.

RINKIMINIAI MITAI IR REALYBĖ

VILIUS BRAŽĖNAS

Amerikos Balsui tinkama transliacija. Bet ne Sen. Goldwaterio kalbos apie pergalę prieš komunizmą, apie visų pasaulio tautų teisę į laisvę...

Ano masinio mitingo metu ir po jo neįmanu atsikratyti įkyraus klausimo, ar pakankamai lietuvių ir kitų tautybių tremtinių puoselėja šias naujas, dinamiškas nuotakas Amerikos tautoje ir remia ryškų laisvės šūkio iškelimą 1964-ųjų metų rinkiminėje kampanijoje. Taip pat sunku rasti logišką atsakymą į klausimą, kodėl kai kurie tremtiniai yra, atrodo, nusistatę prieš kandidatą į JAV Prezidentus, kurs, kaip mes metų metais tikėjomeis laukėme, pagaliau pasako Chruščiovui ir visam JAV politikai susirūpinusiam pasauliui, jog jo -- Chruščiovo valdai gyvens laisvėje.

Tat reikškia, jog ir mūsų seserų ir brolių, dėdžių ir dėdienių, mūsų mokslo ir vaikystės draugų vaikų, mūsų brolių ir seserų, anūkai bei anūks gyvens laisvėje! Tai didžiulis skirtumas tarp kalbų, jog ne -- mes nesiduosime "palaidojami", ne -- komunizmas nelaimės, nes "žmonės žino, kad demokratija geresnė", o ne! -- mes nepripažįstame Lietuvos pavergimo (nors ir draugaujame su jos pavergėjais), ne, ne! -- Berlyne yra "paskutinė siena". Laos yra "paskutinė koalicija", daugiau nė vienos valstybės (taip lengvai) nebus užleista komunizmui (be stipraus protesto), o ne!...

Metų metais baidėjęsi ir stebėjęsi savižudiška, ir sveiku protu nesuvokiama politika bei laukę, kad kas nors iš valstybės vyrų pagaliau praregtų, mes patys, prie aklumo tamsos per tiek laiko pripratę, atrodo lyg bijomės atmerkti akis ir pažvelgti į politinės šviesos spindulį, bandantį nušviesti chaotišką tamsą. Berods mes turėtume būti tie, kurie pirmieji plačiai atplėštų sveiką protą temdančias langines, atidarytų užuolaidas ir padėtų apšviesti kiekvieną abejingumo dulkių ir raudonos propagandos bacilų priskrėtusį kampą. Kodėl taip nėra?

Mandrapypkiškas kandžiojimas griežtų antikomunistinių kandidatų lyg ir patvirtina įtarimą, jog sovietinis nusmegenimo ginklas yra daug veiksmingesnis, negu atrodo... Tai prilygsta elgesui dykumoje pasimetusių keleivių, kurs po ilgios kelionės be lašo vandens, pagaliau prišliaužia šulinį, ir vietoje puolos atsigeriti tyro vandens, bando... Jį priteršti...

Visa tai galima paaiškinti ne bent tik kairiųjų įtaka JAV spaudoje.

Pastoviau JAV politikos užkulisių nesekantiems ir staiga atsidūrusiems 1964 metų rinkiminės propagandos skersvėjuose, sunku susigaudyti -- iš kur ir kokie vėjai pučia. Tačiau susigaudyti reikia ne tik tam, kad mūsų pačių balsus atidavus, bet kad ir kitus paskatintų balsus atiduoti už kandidatą, kurį, pagaliau, ne tik sustabdytų raudonojo bedugnės beriedantį pasaulio istorijos ratą, bet ir pasuktų žmonių laisvės kryptimi. Susigaudyti apsunkina tas faktas, jog JAV nuomonės formavimas (spauda, knygų leidykla, viešos bibliotekos, recenzijos, universitetai, televizija, kino pramonė, radijas) yra daugumoje kairiųjų "liberalų" įtakoje, kurių aktyvūs amerikiečiai antikomunistai atrodo esą didesni priešai ir pavojingesni pasaulio laisvei, negu Chruščiovo, Mao, Sukarno, Castro ginkluotos gaujos ir agentai. "Liberalai" ir kairieji ekstremistai ten įsitvirtino nuo Antrojo Pasaulinio karo, kada JAV propaganda turėjo žmonių aktyvius Sovietus "pakeisti" iš pri-pažintų žmogžudžių ir plėšikų į

VIRŠUJE: Sen. Barry Goldwater su žmona ir 18000 newyorckiečių Madison Square Garden mityje.

gos politiką jie vadina ekstremizmu (dešiniuoju, žinoma...). Nuo kovos už laisvę jie mus nuvilioja "karo prieš neturtą" šūkiais. Mūsų mintims nuo pavergtųjų brolių kančių nukreipti, jie mus "teisingumo ir lygybės" šūkiais įrikiuoja (jei ne aktyviai, tai bent tylėjimu), paremti komunistų kurstomas rasines riaušes "civilinių teisių" vardu, kurios siekia specialių privilegijų vienai rasei kitos rasės konstitucinių teisių sąskaiton. Jie mums nepasako, jog pirmoje eilėje tai pajus tokios mažumos kaip naujieji ateiviai, kurių gyvenviečių ir ekonominės ežios susieina su "nuskriaustaisiais".

Tad nenuostabu, jog nelengva susigaudyti šioje liberalinės propagandos melagynėje, ypač žmogui su socialine sąžine. Vienintelis, atrodo, mąstas be sunkumų kandidatų priimtinumui šioje istorinėje kryžkelėje nustatyti būtų į juos pažitūrėti Sibiro tremtinių, Lietuvos partizanų ir kitų už Geležinės Uždangos gyvenančių mūsų tautiečių bei visų komunizmo aukų akimis. Besiruošdami Birželio minėjimams ir prisimindami mūsų tremtinių Golgotos kelią, pabandykime įsivaizduoti patys esą jų vietoje ir, kuriuo tai stebuklu, gavę neįkainojamą teisę balsuoti už kandidatą į Amerikos Prezidentus -- už kurį mes balsuotume ir ragintume savo draugus bei kaimynus balsuoti?

Jei mums esant vergijoje kas suteiktų laisvės viltį, ir viltį, jog pavergėjai ir kalintojai bus nuversti nuo jų kruvino sosto -- ar mes dar besišvalgytume galimybių laisvės viltį iškeisti į kokią nors asmeninę naudą ar ambicijos paglostymą?

Tad ir čia, laisvėje, pasirinkdami sau kandidatą, turėtume būti tikri, jog (nežinint partijos) tikrai dėl laisvės idėjos, o ne dėl "trupinio aukso, skanios sriubos šaukšto" kandidatą pasirinkame.

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

OMER W. SCHROEDER
GENERAL INSURANCE OF ALL TYPES

1105 Chester Ave. Call PR 1-6000

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis MEMORIAL DIENOJ

ALLIED ELECTRIC SEWER
CLEANING COMPANY

ROTO-ROOTER SEWER AND
DRAIN SERVICE

West Side East Side
12910 Detroit Ave 12824 Superior Ave
AC 6-4500 MU 1-7722

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

RABB JOSKA'S GYPSY CELLAR

11123 BUCKEYE RD.

WE SPECIALIZE IN CHICKEN, PAPRIKASH
AND HUNGARIAN STEAK BROUGHT TO YOU
ON A WOODEN PLATTER

Call GA 1-9220

AKIMIRKOS

Iš dienos į naktį

Amerikos lietuvių spauda Lituanistikos Institutui ligšiol rodė mažiau simpatijų ir dėmesio, negu šios rūšies sambūris normaliai būtų užsiėmęs. Metų metais beveik nieko apie jį nebegirdėdavom. Ir daugumai Lituanistikos Instituto jau turbūt reikė tik Pedagoginio Lituanistikos Instituto mokyklą Chicagoje. Ji gi ne tik ruošė Kristijono Donelaičio minėjimus, bet ir vis veikė, dirbo, mokė.

Sakyti, kad aš irgi nerodžiau Lituanistikos Institutui simpatijų, gal būtų per juoda. Aš tik ji, kaip dažnas eilinis lietuvis, paprastų paprasčiausiai ignoravau. Ar tai buvo nuodėmė, o gal ir nemandagumas? Turbūt ne, nes tai buvo tik abipusės lygybės jausmų išraiška. Juk Lituanistikos Institutas nuo pat savo įsteigimo pradžios taip pat tobulai ignoravo lietuvių spaudą ir jos laikraštinius. Šalia eilės visokių savo skyrių ir sekcijų, tikrų ir simbolinių, Institutas nematė reikalo įsteigti lietuvių spaudos skyriaus ir savo akademijos židinį nepriėmė nė vieno lietuvių laikraštininko, "kaipo tokio". Nežinau šio ignoravimo motyvų, bet galbūt dėl to kad mūsų spauda jam atrodė ir ne lituanistika, ir ne mokslas...

Gi mano naiviu jautimu ir šitkinimu, lietuvių spauda ir jos kūrybingesnieji laikraštinkai yra pats gyvybingiausias, pastoviausias, išeivijos galimybių sąlygomis protarpiais kone vienintelis tikras "lituanistikos" veiksnys. Ignoruoti ar neišmatyti šio paties gyvyiausio ir itin reikšmingo lituanistikos sektoriaus mūsų gyvenime, praeityje ir dabar, buvo labai keistas, kažkoks žilais senybinis žemaižiuriskumas. Kiekvieno tikro laikraštininko jautresnis instinktas tarsi iš karto užčiuopė, ir todėl mūsų spauda visą laiką buvo itin vėsi kilniems Instituto idealams. Su naujuoju Instituto prezidentu Dr. J. Balūnu kažkas šia kryptimi jau ėmė taisyti, jeigu ligi tokio vėlybo aušros patekėjimo rasa dar nebus mums užgraužusi akių...

Bet štai dabar Lituanistikos Instituto mūsų spaudoje ėmė garsėti ne už tai, ką jis padarė, bet dėl to, ko jis per paskutinį suvažiavimą Washingtone nepadarė. Mat, Institutas nepakvietė nei savo posėdžius, nei į arbatėlę Maskvos Mokslo Akademijos nario sovietinio istoriko Vladimir Terentievich Pašuto!

Dėl draugo Pašuto mes dabar ir pasiutome. Laikraščiuose ėmė rodytis žinutės sugiliausių prasmų užuominomis. Va, pažangieji Instituto nariai norėjo kviesti draugą Pašuto pažinties ir disku-

sijų užkandžiams, bet konservatoriai ir tradicininkai pasipriešino. Ir tuoj imta kelti pamatiniai gelžbetoninių principų klausimai: ar tuo pasitarnauta Lietuvos laisvinimo bylai, ar žala padaryta?... Viešpatie, koks mūsų rimtumas ir daugiau neguskaustiškas budrumas! Jei tu žmogau, gavęs gerą slogą, nusišaudytum kaip reikiant, tai tuoj draugai imtų svarstyti principinį klausimą: ar tuo savo nosies džiazu tu sustiprinai Lietuvos išlaisvinimo kovą, ar gal jau pakenkai mūsų laisvės bylai, nemandagiai suerzindamas okupanto ausį?

Ir štai dabar užtarnautas atpildas Institutui, kad jis taip ilgai ignoravo lietuvių spaudą ir savo narių suvažiavime neturėjo nė vieno tikros klasės laikraštininko, net ir savo amate įgudusio kiek gabesnio reporterio. Iš tų visų pasirodžiusių aprašymų mums, tolimai liaudžiai, taip vis ir liko neišskios draugo Vladimir Terentievich Pašuto kvietimo ar Instituto posėdžiuose dalyvavimo aplinkybės.

Sakoma, kad draugas Pašuto "teiravęsis per tarpininkus, ar negalėtų apsilankyti mūsų mokslininkų susirinkime"... Per kokius tarpininkus ir kaip? Žodžiu, telefonu ar raštu? Ar jis pats taip norėjo, ar tik "tarpininkai" jį į svečius piršo? Ar tik kaip privatus asmuo, ar kaip Maskvos akademikas, Lietuvos sostinėje besilankęs "kultūrinių ryšių ir mainų stiprinimo" tikslu? Taigi, ar jis sūnėlis ar tik buvo sūnėlas?

Jeigu buvo koks oficialus siūlymas ir dokumentas, tai jis galėjo būti Instituto vadovybės ar plenumo posėdyje svarstomas ir atsakymas duodamas. Jei to viso nebuvo, tai kam jungti Instituto nusistatymus, Lietuvos išlaisvinimo bylą ar patriotizmo principus prie kažkieno kažkaip paleistų privatinį garelį? Tuo tarpu visa tai kvepia tik tradiciniu "vienybiskų" diversantiškumu...

Bet B. K. Naujokas savo užrašuose "Diena iš dienos" į sovietų istoriko Pašuto vašingtoninę istoriją (Dirva, 1964, V. 20) pažiūrėjo taip rimtai, giliai ir problemingai, kad viskas man pasidarė dar migločiau. Stačiai ta visa sovietų akademiko Pašuto afera dar daugiau sušuto.

B.K. Naujokas sutinka ar bent prileidžia, kad Lituanistikos Instituto, nepakvietęs į savo posėdžius sovietų istoriko, daug rašiusio apie Lietuvos praeitį, "gal bus net pagirtas už patriotišką principumą, nepasidavęs pagundai "praversti spragą politinės išeivijos pozicijose" ir neatmetęs "viešo mūsų vyrau-

jančio politinės laikysenos dėsnio".

Bet čia pat B.K. Naujokas randa galimybę pastebėti, kad draugas Pašuto mums "ne taip jau prieštąskas mokslininkas, nors ir sovietinis" (!), ir ta proga iškelia šešis gelžbetoniškai principinius klausimus. Į juos Naujokas neduoda jokių atsakymų, bet visi šeši širvydiški klausimai suformuluoti tokia kryptimi ir taip aiškiai, kad nelieka daug abejonės, jog mūsų Lituanistikos Instituto mokslininkų daugumos neigiamas nusistatymas pradėti "kultūrinių ryšių ir mainų" santykius su sovietiniais mokslininkais nebūtinai "visada padeda laimėti Lietuvos byloje", o gal net "padaręs žalą Lietuvos bylai"...

Esminis vienas iš tokių lietuviškos spaudos skaitytojų, kurie nemėgsta straipsniuose rasti tik mįslingus, orakuliškus klausimus ir jokių tiesioginių atsakymų. Todėl nors ir tolimas mokslininkų gilybė ir ne tuo užstimaš savo kasdienos rūpesčiuose, atsižvelgiant į Naujoko klausimų "principingumą" ir rimtumą, mėginu čia labai trumpai savo šalininkams siūlyti aiškesnius atsakymus.

Pirmas B.K. Naujoko klausimas: -- Ar mūsųose vyraujančios politinės laikysenos dėsnis visada tikrai padeda laimėti Lietuvos byloje?

Atsakymas: -- Jeigu mūsų politinės laikysenos dėsnis yra toks, kad mes neatlaidžiai ir visais požiriais esame užsimoję tęsti kovą už Lietuvos tautinę ir valstybinę nepriklausomybę ir todėl mūsų santykiai su sovietiniu okupantu, jo kariuomene, policija, kompartija ir jo mokslininkais yra kovos santykiai, tai tokios laikysenos dėsnis jeigu ne visada padeda laimėti Lietuvos byloje trumpalaikio fizinio žmogaus akimui, jis visada padeda bent dar daugiau nesušiupinti mūsų laisvės bylos teisinių ir moralinių pozicijų.

Antras Naujoko klausimas: -- Ar šiuo konkrečiu (Pašuto) atveju atsiribojimas nuo ne taip jau prieštąsko mokslininko, nors ir sovietinio, sustiprina mūsų pozicijas?

Atsakymas: -- Nesustiprina ir nieko nepakeičia. Mūsų pozicijos tebėra prastos, sunkios, lengvai apšaudomos, vis nękažin kaip viltingos, bet tai yra mūsų tautos laisvės ir garbės pozicijos, kuomet su priešininku parašutininiais nesisėdama prie vieno stalo gerti arbatos ir užkandžiai pyragaičiai.

Trečias Naujoko klausimas: -- Ar tikrai to sovietų istoriko pa-

Solistės Juzė Augaitytė dainavimo studijos Philadelphijoje mokinės su savo mokytoja, antra iš kairės, metiniame koncerte.

sirodymas mūsų tarpiečių tarpe būtų padaręs žalą Lietuvos bylai? Atsakymas: -- Ne, pačiai Lietuvos bylai daugiau žalos nebūtų padaręs, nes ši byla nėra kiek nepriklausoma nuo to, ar mes Pašutos nesikviesime, ar su juo bučiuosimės ir visą galoną šaldytos vodos su mokslininkų objektivumu ligi dugno išlenksime. Mūsų byla negerėja su Pašuto, ir neblogėja be Pašuto.

Ketvirtas Naujoko klausimas: -- Ar korektiškos diskusijos negalėjo pakreipti jo nusiteikimo Lietuvai dar palankesne prasme?

Atsakymas: -- Negalėjo. Pirmiau dar reikėtų įrodyti, kad Pašuto yra "palankus" nepriklausomai Lietuvai ar bent Lietuvos nepriklausomybės idėjai praeityje ir dabartyje, prieš korektiškai diskutuojant, idant ji būtų galima padaryti "dar palankesniu". Jis yra patikimas ir išbandytas sovietinio maskolinio režimo mokslininkas, kuriam leidžiama išvykti pasidairyti net po imperialistinę Ameriką. Nuo to laiko, kai jis pasidarytų ne tik "dar palankesnis", bet nors truputį palankus nepriklausomai Lietuvai, jis nebūtų sovietinis mokslininkas...

Penktas Naujoko klausimas: -- Ar įsakmus mūsų atsiribojimas nebus pastūmęs jį ir kitus į Lietuvai nenaudingą nusiteikimą?

Atsakymas: -- Ne. Mokslininkai paprastai savo nusiteikimų taip greit nekeičia, ypač dėl tokių smulkmenų. Pagaliau, Pašutos, kaip ir kiekvieno sovietinio istoriko, literato ar sociologo asmeniniai "nusiteikimai" mūsų laisvės byloje neturi jokios reikšmės. Svorio turi tik Kremliaus nusiteikimai. Jei kuris sovietinis mokslininkas pradės rodyti savus nusiteikimus, tai jis ilgai neišbūs sovietiniu mokslininku ir tuo labiau nevažinės į Washingtoną "kultūrinių mainų" reikalais.

Šeštas Naujoko klausimas: -- Ar tikrai neįmanoma tokio pobūdžio kontaktų įstatyti į rėmus, principinių pozicijų neangažuojančius?

Atsakymas: -- Kodėl ne, visai lengvai įmanoma. Reikia tik laikinai ar dar geriau visam laikui nutylėti ir pamiršti aną "mūsųose vyriaujančių politinės laikysenos dėsnį": kad mes tebesame užsiangažavę kovoti už Lietuvos tautinę ir politinę nepriklausomybę, už sovietinės okupacijos nuvertimą ir pašalinimą. Tada kontaktai pasidaro visai įmanomi ne tik per susipažinimo posėdžius ir arbatėles, bet laivais ir lėktuvais iš čia į ten ir iš ten į čia. Pagaliau, B. K. Naujokas šioje moderniausioje ledlaužioje nebebūtų naujokas: "Laisvė", "Vilnis" ir "Vienybė", o taipgi ir pusantro Instituto nario jau žy-

miai anksčiau yra pareiškę bei įrodinėję, kad su "tautos kamieniu" esąs reikalingas kultūrinis bendradarbiavimas ir kultūrinių vertybių mainymasis, laikinai suspenduojant Lietuvos nepriklausomybės reikalavimo principą ar bent jo įsakmiai nekeliant...

Mano išvada: -- Lituanistikos Institutas, nesutikęs pasikviesti į savo posėdžius kažkieno peršamą SSSR mokslo akademijos narį, pasiėlgė teisingai ir garbingai. Be abejo, tuo dar nieko daug nepadėdamas Lietuvos bylai, bet ir nei truputėlio jai nepakenkdamas. Jam dar nepristigo sveiko instinkto nepradėti keilios iš dienos į naktį.

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis MEMORIAL DIENOJ

LUIKART INSURANCE AGENCY

GENERAL INSURANCE
18609 St. Clair Ave KE 1-4770

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON ME 1-3700

MOTERIS KARNAVALO AIKŠTĖJE

JUOZAS ŠVAISTAS

NOVELĖ

I

Nuotaikingas sekmadienio rytas. Gausu saulės, šviesos ir šilumos. Ore, kaip rytmečio bažnyčioj, tylu ir jauki rimtis.

Gražinos sieloj slopas troškulys. Ilgu jai be namų džiaugsmo, be šeimos laimės. Visoj aplinkoj tartum oro ir erdvės trūksta. Skubiais žingsniais artėja prie virtuvės lango. Didelis, platus langas. Nekantraudama atplėšia rėmus.

Šilkinio kimono palaidos rankovės švelniai nuslysta. Ant lango rėmų rausvos putnios aukštai iškeltos rankos. Lange gelsvų papirusių plaukų garbanos. Žemiau, kur nugaros įlinkimas, žalsvas gyvai išrangytas drakonas. Visu kimono paviršiumi tikras japoniškų gėlių darželis skaisčiai raudonam fone.

Čia pat už lango, lyg ranka pasiekiamas, ežeras. Galingas, neaprepiamas vandens plotas. Gaivaus oro tvanas nepaliaudamas tvinsta.

Gražina tartum atsigauja. "Aaaa..." — išstrūksta jai gilus pasitenkinimo garsas. Gyvai dirba plaučiai. Krūtinės lašta ir pečiai ritmiškai kilnojasi. Ilsi aukštai atblokšta galva. Sieloj kaip ir skaidrėja. Bet neilgam.

Gražina staiga pajunta, lyg ji būtų perskirta į dvi klaikiai nesuderinamas puses. Dar skaudžiau, kad visa tai ji pajunta ne kaip naują šio momento išgyvenimą, bet kaip nuolat didėjantį skaudulį. Vienu atveju palaimintas naujosios dienos rytas, antruoju — čia pat už poros sienų slogus miegamasis ir visai nebesuprantamas Alek-

sandras, josios vyras. Čia, prie lango šiltai glostanti saulė, gausus oras, šviesūs, žydri ir lėkti vylioja toliai, o ten — tvanki naktis, daug pykčio, priekaištų.

Gražina staiga nusišuka nuo lango. Akys be reikšmės blaškosi viduje. Minčių atskalos, kaip sukulto stiklo aštruma, skaudžiai ražo paširdžiuose:

— Ir ko gi mums trūksta? Koks nelabasis įšivelė į darnų, gražų mūsų sugyvenimą? Namas didelis, modernus... Turtuolių rajone, prie pat ežero... Pinigų užtenka... Statybos darbai sekasi Aleksandrui. Kas tik susitinka ar apsilanko, vis pavydžiai, lyg su priekaištu pasigraudena: "Nagi ir laimingi jūs! Taip greitai tokie turta! Abu jauni dar, abu gražūs! Puiki ateitis laukia jūsų!"

— Taip, "laimingi"... Ak tie žmonės, žmonės... O vis dėlto trūksta... Berods labai mažo žmonių nepastebimo dalyko, bet svarbaus. Taigi, labai mažo, bet svarbaus dalyko...

Praslinksta kelios valandėlės. Gražina pajunta, kad jai tartum lengviau, ramiau.

— Niekis... niekis... Praeis! — supurto galvą ir numoja atpakaliom rankom.

Pamažu atsimeina, ko atėjusi į virtuvę. Ruošiasi ir planuoja. Galvoja žodžiais, nors garsiai netariau j:

— Reikia skubėti. Tuojau Aleksandras atsikels. Paprašys pusryčių... Ką gi čia jam skanesnio pagaminus? A-a! Jau žinau!

Pliaukšteri rankomis. Apsisuka ant vienos kojos ir švaistosi po virtuvę.

— Iškepsiu rūgšiam piene įmaišytų blynelių. Prie jų šildyto svieto ir grietinės padažas. Gerai, bus gerai! Ot kaip gerai!

Čia jau išstrūksta ne tik žodžiai, bet ir gaida. Dainuodama pasisako.

Nuotaika rodo giedrę. Linksmi pažvelgia į tylųjį, ramų elektrinį laikrodį. Ypatingas. Josios pasirinkimas, o vyro dovana, su menišku sidabro skydeliu. Jame: "Mano brangiai ir mylimai Gražinai gimtadienio proga". Lai-

krodžio apšadas juodo riešutmedžio — skulptūriška asketo vienuolio galva. Didelės išgaubtos akys vartaliojasi. Jų blakstienos, geltonais brūkšniukais išryškintos, ženklin minutes ir valandas.

Žiūrėdama į laikrodį, vis daugiau džiaugiasi: — Po pusryčių ateis Rožytė — geriausia mano draugė. Ji suktu ir gudri moteris. Tai — ne aš. Jai sekasi, nes moka gyventi. Tikrai tokio tvaiko, kaip aš vakar, neturėjo ji. Džiaugėsi gyvendama su vyru. Jam pasimirus, irgi neblogai susitvarkė.

Tešla blyneliams paruošta. Šaukštas po šaukšto tėsčia į keptuvę. Čirška, spirga. O josios mintys nesustoja. Įtaigoja save:

— Bet ir man bus gerai. Manau, kad gerai. Po pusryčių visi vyksim už miesto... Toli į mišką. Limuzinas naujas. Lengvai, švelniai slysta greitkelio, tarytum jachta ežero paviršium. Miške pasiausim, išsiblašyksim. Saulė leis — grįšim. Turės būti gera vakarienė, su radijo muzika... Kaip pirmos rūšies restorane!

— Vis negaliu išsiaiškinti sau: kodėl nepriprantu prie restoranų? Aleksandras pyksta, barasi. Kartais, kaip sugautą, nusiveda, bet jokio malonumo. Namuose daug jaučiau. Niekas čia nevaržo ir nekludo. Paskum rami, graži ir lengvai svaigi naktis, kaip raudonas vynas... Taigi, kaip raudonas vynas prie ilgesingos muzikos.

Ji tyliai, jautriai užniūniuoja iš tango: šir-de-le mano, ne-ramio-ji tu ma-noo...

Tuo metu brakšteli virtuvės durų rankena. Gražina smarkiai krūpteli. Net nustebė, kad taip aštriai nustumė ligi pat kojų ir pakirto jas. Gal valandėlę prieš tai buvo sugalvojusi, kai tik pamatys Aleksandrą, tuojau šoks prie jo, apsikabins už kaklo ir karštai bučiuos.

Duryse tikrai stovėjo Aleksandras. Užsimetęs savo mėgstamą turkiško stiliaus chalata, su juodom išilginėmis dryžėmis tarp pilkų tarpų. Ant šviežiai nuskustos pasmakrės kur nekur balti muilo dribsniai. Rodos visai ramiai ir gana santūriai pasakė:

(Bus daugiau)

Mutual Federal taupymo - skolinimo bendrovės Chicagoje pagrindinės biznio salės fragmentas, V. Noreikos nuotrauka

NAUJIEJI LIETUVIŲ BANKO RŪMAI CHICAGOJE

Š. m. gegužės 19 d. buvo oficialiai atidaryti Mutual Federal taupymo - skolinimo bendrovės naujieji rūmai -- 2212 West Cermak Road, Chicago, Ill. 60608. Apie šiuos rūmus, šių laikų statybos pažibą, jau buvo lietuviškojo spaudos plačiai rašyta. Šie rūmai nušvietė ir papuošė visą apylinkę. Už tai Mutual Federal bendrovei apylinkės gyventojai yra nuoširdžiai dėkingi.

Atidarymo iškilnėse, rūmų apžintėjime ir vaišėse dalyvavo bendrovės kvietieji svečiai. Jų buvo daugybė. Svečių tarpe matėsi Lietuvos generalinis konsulas dr. P. Daužvardis su ponia, ALT pirm. L. Šimutis, prel. I. Albavičius, bankininkai: J. Mackevičius, J. Pakel, p. Saldukas su ponia, J. Gribauskas, tėvai Jezuitai: kun. B. Markaitis, S.J. ir dr. J. Kubilius, S.J., dr. S. Biežis su ponia, adv. A. Lapinskas su ponia, A. Kalvaitis su ponia, J. Jakubonis su ponia ir daugybė kitų žymių ir iškilų chiegiečių.

Mutual Federal bendrovės prezidentas Jonas J. Kazanauskas su ponia ir bendrovės štabu atvykstančius svečius maloniai sutiko ir pasveikino. Bendrovės malonios tarnautojos ir tarnautojai atvykusius svečius paėmė sa-

vo globon ir jiems aprodėdavo visas rūmų patalpas, paaiškinant jų paskirtį bei atkreipiant dėmesį į tai, kas vienoj ar kitoj patalpoj ypatingesnio, skirtingo ar naujo. Patalpų apžintėjimo keliu pasibaigė rūsių erdvioje ir puošnioje salėje. Čia stalai apkrauti užkandžiais. Salės gale -- gaivinančių bei stiprinančių gėrimų bufetas.

Malonios bendrovės štabo narės ponios Kazanauskienė, Lapinskienė, Oksienė ir S. Valentienė svečius tropiai prižiūrėdavo, kad būtų sotūs ir troškulio nekenčė.

Mutual Federal taupymo-skolinimo bendrovės Chicagoje pagrindinės biznio salės fragmentas, V. Noreikos nuotrauka

VIRŠUJE: Mutual Federal taupymo-skolinimo bendrovės Chicagoje naujųjų rūmų pagrindinė biznio salė, V. Noreikos nuotrauka

Svečiai mažesniais ar didesniais būreliais susispietę, pasikeisdami, kalbėjosi su bendro-

vės prezidentu J. J. Kazanausku arba su viceprezidentais: P. Kazanausku Jr. ir K. G. Oksu bei jų artimiausiais bendradarbiais. Visi juos sveikindami naujųjų bendrovės rūmų atidarymo progą ir nuoširdžiai linkėjo bendrovei augti ir stiprėti. Sveikindami ir linkėjimai ypatingai buvo nuoširdūs, nes bendrovės prezidento J. J. Kazanausko asmenyje lietuvių visuomenė turi nuolatinį lietuviškų reikalų rėmėją ir aktyvų visuomenininką.

A. Rėklaitis

DETROIT

MOKSLO METŲ UŽBAIGA

Detroito liuanistinė mokykla mokslo metus užbaigia sekmadienį birželio 7 d. pamaldomis šv. Antano bažnyčioje ir iškilmingu aktu Lietuvių namuose.

Sekmadienį birželio 7 d. 11 val. 45 min. visų aštuonių skyrių mokiniai renkasi šv. Antano parapijos mokyklos kieme, iš

kur visi organizuoti vyks į pamaldas. Pamaldų metu mokiniai giedos lietuviškas giesmes, o mokyklos kapelionas kun. Kazimieras Simaitis pasakys pritaikytą pamokslą. Pamaldos prasidės lygiai 12 valandą, todėl tėvai prašomi pristatyti savo vaikus nurodytu laiku, kad visi galėtų dalyvauti organizuotai eisenoje. Ir Detroito visuomenė kviečiama dalyvauti mokinių pamaldose.

Po pamaldų visi renkasi į Lietuvį namus, kur bus iškilmingas mokslo metų užbaigimo aktas ir aštuntojo skyriaus atsisveikinimas su mokykla. Visą tai užtruks neilgiau valandos, taigi ir čia kviečiami visi atsilankyti. Bus oficialioji ir meninė dalis. Meninėje dalyje aštuntasis skyrius išpildys montazą "Aštuoneri metai" kuriame dailus lietuviškas žodis, parašytas pagal Donelaičio "Metus" atitinkamos dainos ir tautiniai šokiai sudarys įvairią pykę. Taip pat choras ir tautiniai šokiai irgi pasirodys.

Tėvams žinotina, kad šeštadienį birželio 6 d. pamokos vyks normaliai (prastu laiku. Pirmo, antro, trečio ir ketvirtą skyriaus mokiniai bus paleisti namo po keturių pamokų. Taigi tėveliai galėsite mokinius pasiimti 12 val. 30 min.

Mokyklos Vedėjas

BENDRUOMENĖS GEGUŽINĖ

Visi kviečiami atsilankyti į LB Detroito apylinkės ruošiamą gegužinę, kuri įvyks birželio mėn. 21 d. sekmadienį Green Lawn Grove parke. Vietą surasti lengva, nes ta vietovė yra prie Midlebelt kello neprivažiavus Liberty parko. Smulkiau apie vietą, laiką ir gegužinės pramogas bus pranešta vėliau.

Dovanas laimėjimams jau ir dabar galite pristatyti "Nerlingoje" pas valdybos pirm. Vladą Paužą. Detroito visuomenė iš anksto prašoma tą sekmadienį skirti palaikyti Bendruomenės valdybą jos nelengvuose uždaviniuose. Valdyba

Iš Mutual Federal taupymo-skolinimo bendrovės naujųjų rūmų atidarymo iškilnių. Iš k. ponia Lapinskienė, adv. A. Lapinskas, p. V. Olienė, bendrovės prezidentas J.J. Kazanauskas, p. L. Vanagaitienė ir dr. S. Biežis, V. Noreikos nuotrauka

Mutual Federal Bendrovės rekordas

MOKAME
4 1/2 %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD -- CHICAGO 8, ILL.
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

SCHENLEY DISTILLERS COMPANY

10012 CARNEGIE AVE.
Phone 231-5864

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

DONALD B. JOHNSON FUNERAL HOMES

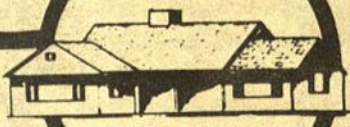
M. RSHALL B. and JAMES H.

BEDFORD, CLEVELAND, AND THE SURROUNDING TERRITORY

Naturally SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS
.....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponi!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje,
parduodanti importuotus ir vietos fabriko baldus,
kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity
bei Stereo aparatus. Be to, parduvinėja baldus biznio
įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams.
Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE
6211 So. Western Ave., Marquette Parke
Tel. PROspect 8-5875
3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. VICTory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmad. ir ketvirtad. nuo
9 val ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9
val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val.
iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS SIUNČIA

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U.S. Depart-
ment of Justice ir paskelbta U.S. Department of Commerce

Cosmos Parcel Express Corp.
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608
Tel. CA 5-1864 ir WA 5-2737

IR
Marquette Gift Parcel Service
2439 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629
Tel. WA 5-2737 ir 225-1864

Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntiniams
tinkamų prekių žemesnėmis negu kitur kainomis. Prieš
sudarydami siuntinius, patikrinkite mūsų kainas.

Istaigos vedėjai: EDV. ŽUKAUSKAS IR VYT. ŽUKAUSKAS
Abiejuose skyriuose galima užsakyti maisto siuntinius iš Danijos,
taip pat akordeonus, siuvas ir rašomas mašinas iš Europos ir
įvairias prekes, net šaldytuvus ir automobilius iš SSSR sandėlių.

DĖL DEMOKRATŲ PARTIJOS 'PAŽADŲ'

Čikagiškėje Lietuvių spaudoje
(Draugas ir Naujienos gegužės
9 d.) pasirodė gana įdomus adv.
K. Šidlausko pareiškimas lietu-
viškai visuomenei. Tame pareiš-
kime jis praneša, kad "buvo iš-
statęs savo kandidatūrą prieš
demokratų partijos parinktus
kandidatus į Illinois legislaturą
balandžio 14 d. pirmiųjų rin-
kimuose, siekdamas didesnių teis-
ių lietuviams politikoje."

Toliau adv. K. Šidlauskas pa-
aiškina, kad jis atšaukė savo kan-
didatūrą, kai buvo gauta iš Chi-
cago 13-to wardo demokratų
partijos vadovybės tvirtų paža-
dų suteikti lietuviams demokra-
tams didesnę negu ligšiol progą
reikštis Chicago miesto ir Illi-
nois valstybės politikoje. Esą,
konkrečiai buvo gautas pažadas
paskirti lietuvių gausiai apgyven-
toje Marquette Parko apylinkėje
šešis lietuvių precinkto kapito-
nais, aprūpinant juos politiniais
darbais ir pasirūpinti, kad lie-
tuvis būtų paskirtas į Illinois
valstybės arba Cook apskritys
prokuroro padėjėjo vietą.

Šis adv. K. Šidlausko pareiš-
kimas yra savotiškai linksmas
ir kartu gana liūdnas...

Chicagoje dabar yra likęs tik
vienas vienintelis žmonių rinktas
į atsakingas pareigas lietuvis de-
mokratas -- tai teisėjas Alphonse
F. Wells. Kitus lietuviškus demo-
kratus iš savo vietų partija jau
spėjo "išsiuosti", o naujų į jo-
kius postus nepraleidžia. Net toks
žinomas ir senas demokratas,
geras lietuvis, kaip Jack Jatis-
Juozaitis nebuvo praleistas į al-
dermano vietą. Sakoma, kad ne
įtakingasis teisėjas negalėjęs, ar
nenorėjęs paremti jo reikalą. Ki-
ti dargi kalba, kad likę politi-
niuose postuose mūsiškiai, gal
būt drebėdami dėl savo vietos,
susidėję su "galinčiais" airiškais
ir nejudant ne piršto padėti ki-
tiems lietuviams pasiekti kokio
nors politinio posto Chicagoje.

Kaip žinome, Chicagoje visą
politinį aparatą jau metų metais
valdo demokratų partija. Taip pat
Chicagoje yra pati didžiausia lie-
tuvių kolonija visose JAV-se. Ta-
čiau demokratai, dėl savo keisto
elgesio lietuvių atžvilgiu, jau vi-
siems karčiai perėdė širdis...
Lietuviai demokratais yra itin
nusivylę. Todėl nenuostabu, kad
jau visai į demokratų nebekrei-
pia dėmesio ir daugumas balsuo-
ja už respublikonus. Tai aiškiai
parodė paskutiniai balsavimai,
kur demokratai 13 Warde, tirš-
čiausiai lietuvių apgyventame,
begavo juokingai mažą balsų
skaičių. Kaip teko girdėti, dėl
to net pats Cook County demokra-
tų bosas, Chicago meras, ant
lietuvių už tai "užsivėsinęs..."

Chicago lietuvių su dideliu
širdies skausmu prisimena švie-
siosios atminties Antano Olio
laikus. Tas didis vyras, būda-
mas įtakingas respublikonas,
niekada ir niekur nebijojo lietu-
vio vardo, niekada dėl savo kar-
jeros nepataikavo kitataučiams
ir visur drąsiai ir besąlyginiai
gynė lietuvių reikalus. Jis viso-
mis išgalėmis rėmė lietuvių,
bandančius prasimušti į kokius
nors valdžios administracinius
postus, visai nesiskirdamas, ar jis
yra respublikonas, ar demokra-
tas. Bile tik jis yra geras ir
susipratęs lietuvis. Šiandien tie
laikai jau yra dingę. Šiandien
belikę senieji lietuvių "politi-
kieriai" nė iš tolo nebeatstoja
nė jo šešėlio... (k)

USE EAGLE STAMPS LIKE MONEY AT ALL 5 MAY COMPANY STORES!

MAY'S

DOWNTOWN
ON THE HEIGHTS
PARMATOWN
SOUTHGATE
GREAT LAKES MALL

BASEMENTS

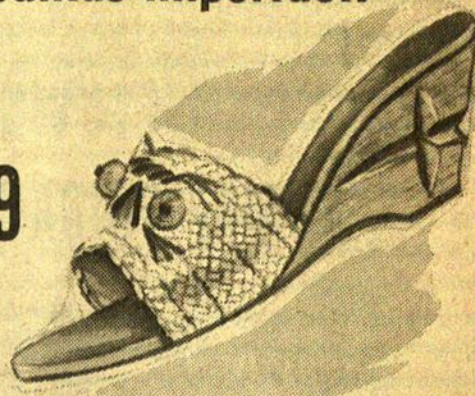
PASIRUOŠKITE SAULĖTAM SEZONUI!...

VASARINIŲ BATŲ IŠPARDAVIMAS

Moterims ir paauglėms puikūs importuoti
Šiaudiniai batukai

Importuoti iš Italijos šiaudiniai
batukai su medine padų kompo-
zicija. Akcentuoti spalvomis,
natūralių šiaudų, tik 5 iki 10
dydžių, vidutinių pločių.

1.99

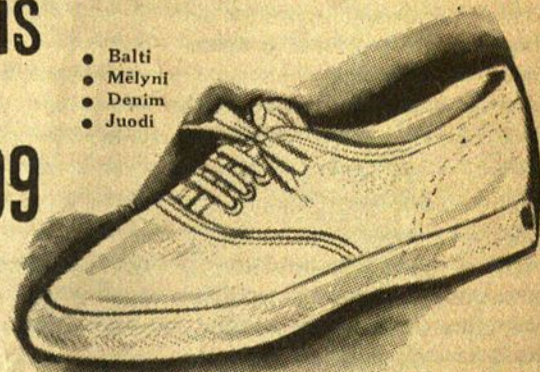
BASEMENT WOMEN'S SHOE DEPARTMENT,
THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND
BRANCHES, INCLUDING GREAT LAKES
MALL, MENTOR

Palyginkite 3.99 iki 4.99 moterims ir paauglėms

'Travelog' sportinius

Šie sportiniai batukai (tennis
shoes) traukia moteris, mergi-
nas į May Co. rūšį, kad įsigijus
vasarai sportinius batukus. Pa-
auglėms dydžiai vidut. 4 iki 10,
siauri nuo 5½ iki 10. Yra ir
vaikams dydžiai 8½ iki 13, Mėlyni
ir balti. JAV gamybos.

2.99

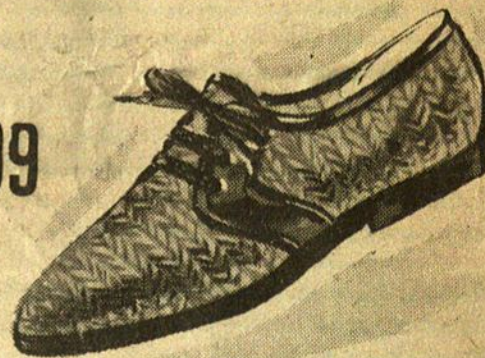
BASEMENT WOMEN'S SHOE DEPARTMENT,
THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND
BRANCHES

Vyrams lengvi, orą praleidžią

Mesh batai

Jausytės vėsią ir patogiai, ne-
svarbu kiek pakiltų termomet-
ras! Šie austi mesh batai teikia
patogumą ir už tokia žemą kai-
ną! Juodi ir rudi, dydžiai 7 iki
11 ir 12.

3.99

BASEMENT MEN'S SHOE DEPARTMENT,
THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND
BRANCHES

TAUPYKITE ŠIUO PIRKINIŲ!...

IŠPARDAVIMAS DĖŽĖMIS

Specialus pirkinys!
Žinomų gamyklų

BE SIŪLŲ AR
PILNO FASONO

Nylono kojines

Reguliarios ar Micro Mesh
audinio, jei betrukamų
89 c. iki \$1

Pirkite dabar ir taupykite,
išnaudojant išpardavimą dė-
žėmis žinomų gamyklų koi-
nės. Be siūlių ir kt. audimo
su sustiprinimais kulnyse ir
pirštų galuose, plius išsitem-
piančios. Pilno fasono 15 ir
30 denier flat audimo. Rusvų
ir šviesių atspalvių.

6 \$3
POROS

DYDŽIAI 8½ iki 11

BASEMENT HOSIERY DEPARTMENT, THE MAY COMPANY,
DOWNTOWN AND BRANCHES, INCLUDING GREAT LAKES,
MALL, MENTOR

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

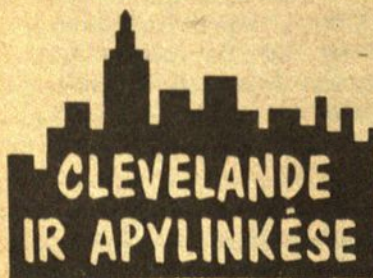
Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA -- Liqueur, Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška... 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand... 5th \$1.69
5. PORT, SOUTHERN, RHINE Wine... 5th \$.69

6. ST. REMY BRAND, Import. from France... 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMLICH Wine... 5th \$.98
8. BORDEAUX Wine, Red or White... 5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų
maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

CLEVELANDO judrios visuomeninės veiklos savaitgalis praėjo šį kartą ne meno šėšėlyje.

Čia vyko LF BICIULIŲ KONFERENCIJA, sutraukusi šios veiklos ir aktyvios grupės veikėjus net iš abiejų vandenynų pakraščių. Galia tik kad toji konferencija praėjo tiek uždarose atmosferoje, kad net L. Valiukui savo pranešimą teko padaryti vos 20 žmonių auditorijoje. Tai reikėtų skaityti nesekmingiausiai suorganizuotu bet kurio "veiksni" pasirodymu šiaip jau gan gyvai mūsų veikla besidominčia lietuvių visuomenė Clevelande.

Po savo trumpo ir nedaug pasakančio rezoliucijų komiteto veiklos pranešimo, L. Valiukas atsilankė Dirvos redakcijoje, lydimas PLB vicepirmininko V. Kamanto.

ALDONOS, kurių statistikos dar nėra suvedęs joks Clevelando "veiksny", galėjo džiaugtis gausiu svečių ir sveikintųjų derliumi, nes šį kartą joks koncertas ar parengimas nesuskaldė jų gerbėjų.

JUDRUOJIS CLEVELANDAS nėra dar pasirošęs vasaros atostogoms. Gegužės 30 savaitgalis vėl neša progas susitikimams, pasimatymams, darbams ir pramogoms.

Čia susirinks L. Krikščionių Demokratų veikėjai, rinksis Antano Smetonos koncertan muzikos mėgėjai ir krepšinininkų kelionės Australijon rėmėjai.

Lietuviškus parengimus lankantiems progų nestinga, o nelankantiems bent žinotina, kad -- pulsuoja lietuviškas gyvenimas.

* DONATAS NASVYTIS šį pavasarį baigė Western Reserve Universitetą muzikos srityje. Jis su savo šeima nuo balandžio mėn. 1 dienos išvyko į New Matamoras Ohio ir perėmė vietinių mokyklų muzikinę programą -- yra Matamoras High School orkestro dirigentu ir choro vadovu. Taip pat dėsto instrumentalinę bei vokalinę muziką tose mokyklose. Užbaigęs mokslo metus š.m. biržė-

lio mėn. pradžioje D. Nasvytis grįžta atgal į Clevelandą ir tam pačiam universitete gilinosis savo specialybėje. Dirbdamas laikinai mokyklose D. Nasvytis vadovybės buvo gerai įvertintas, gavo pasiūlymą pasirašyti sutartį sekančioms metams. Pasiūlymą priėmė ir grįžta su šeima nuo rudens į New Matamoras darbu.

* AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS Clevelande, pasiryžęs penktadienio vakarais suteikti klubo nariams ir jų svečiams jaukų ir malonų laiko praleidimą draugų ir pažįstamų tarpe, suorganizavo eilę talkininkų, kurios paruoš visą eilę skanių lietuviškų patiekalų.

Ta proga visi penktadienio vakarais atsilankiusieji ir užsiskiusieji valgius, gaus po dovaną ir kartą bus įtraukti į laimėjimų eilę. Kartą į mėnesį bus skiriamai laimėjimai vertingomis ir namams reikalingomis dovanomis.

Klubo vadovybė prašo atvykti visus gegužės 29 d. vakare, kad galėtų išitikinti praleisto vakaro malonumų savųjų draugų ir pažįstamų ratelyje.

* ŠV. KAZIMIERO lituanistinė mokykla gegužės 23 d. po mokinių pamaldų trumpai paminėjo K. Donelaitį ir Motinos Dieną.

Po minėjimo mokyklos vedėjas nuoširdžiai pasveikino visus geruosius ir ypač geriausiuosius visų skyrių mokinius, kurie mokslo metų pabaigos iškilnėse buvo apdovanoti LB 2-os Apylinkės parūpintomis knygomis -- jas teikė Valdybos pirmininkas P. Mikšys.

Pirmojo skyriaus: pirmąją baigusią I. Čiuberkytę, antrąją -- V. Ožinskaitę ir trečiuoju -- V. Narušį. Antrojo skyri: pirmąją baigusią R. Kazlauskę, antrąją -- J. Ignatavičiūtę ir trečiuoju -- A. Bložytę. Trečiojo skyri: pirmąją baigusią R. Balytę, antrąją -- A. Čiuberkių ir R. Mekešaitę. Ketvirtąjo skyri: pirmąją baigusią D. Bidinytę, A. Gudėnį ir D. Sušinskaitę. Penktąjo skyri: pirmąją baigusią A. Kavaliūnaitę ir antrąją -- A. Grauzinytę ir L. Nykštėnaitę. Septintojo skyri: pirmąją baigusią R. Jokūbaitytę, antrąją -- V. Čyvaitytę ir trečiuoju -- R. Čepulį. Aštuntojo skyri: pirmąją baigusią A. Bidinį, antrąją -- A. Jokūbaitytę ir K. Sušinską. Be to, visi mokyklą baigusieji -- A. Bielinis, A. Brizgys, M. Jokū-

PIANISTO

ANTANO SMETONOS,

(FULBRIGHTO LAUREATO)

PIANO REČITALIS

RUOŠIAMAS CLEVELANDE, MUSIC SCHOOL SETTLEMENT SALEJE,

11125 MAGNOLIA DRIVE,

SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS 31 D. 4 VAL. P. P.

Programoje: Haydno, Chopino, Beethoveno ir Fr. Schuberto kūriniai.

Koncertą ruošia lietuvių krepšinio rinktinės kelionei į Australiją remti Komitetas.

BILJETUS Į KONCERTĄ GALIMA ĮSIGYTI PAS KOMITETO NARIUS:

J. Smetoną, Alg. Nasvytį, Jaunutį Nasvytį, Vl. Plečkaitį, Dirvoje.

LIETUVIŲ KREPŠINIO RINKTINĖS KELIONĖS Į AUSTRALIJĄ

PAREMTI VAJAUS UŽBAIGIMO

IŠKILMINGAS AKTAS

VAIŠĖS IR ŠOKIAI Į VYKS

SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS 31 D., 6 VAL. VAK.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO NAMUOSE.

Sėkmingai savo darbą atlikęs komitetas įteiks Clevelando lietuvių auką mūsų krepšinininkų kelionės organizatorių atstovui inž. Valdui Adamkavičiui.

Clevelando visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti.

baitytę, J. Juodėnas, R. Kaminskas, K. Sušinskas ir D. Vasarytę -- gavo Tėvų Komiteto dovaną -- premijuotąjį romaną "Mindaugo nužudymas".

MOTERIMS IR VYRAMS

GALVOS ODOS IR PLAUKŲ PRIEŽIŪRA

JIE išgydo pleiskanas, šašus, niežėjimą, plaukų slinkimą; grąžina natūralią plaukų spalvą. JIB vartodamas nenuopliksi ir nepažįsi -- 100% garantija. JIB 8 uncijų užtenka 16 savaitių. PPD -- \$5.50, jei COD -- plus 50 c.

Siunčiame paštu ir į visus laisvus kraštus: siųskite Money Order ir apmokėkite siuntimą.

JIB LABORATORIJA
1437 So. 49th Ave.
Cicero, Ill. 60650

a r b a
JIB atstovybė OHIO
ST. ASTRASKAS
6905 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

CLEVELANDO KREPŠINIO VAJUS BAIGTAS DIDELIU PASISEKIMU

Kai prieš trejetą savaitių burelis krepšinio entuziastų ryžosi surinkti \$1000 mūsų krepšinio kelionei į Australiją paremti, ne vienas traukė pežiais ir abejojo vajuus pasisekimu: "Taip visiems tie vajai ir rinklavo yra įgrisę, sunku bus tą sumą tokiu trumpu laiku surinkti" -- išvedžiojo dirbti nemėgstą posėdininkai. Tačiau šiandien, kai vos dvi savaitės nuo vajuus pradžios, užsibrėžtoji suma jau su kaupu surinkta -- be ilgų posėdžių ir be kalbų -- aiškiai matyti, kad kelių asmenų entuziazmas nebuvo be pagrindo.

Entuziazmo, betgi, netrūko ir iš aukotojų pusės. Netgi ir tie, kurie kitomis progomis būdavo sunkiai išjudinami, šį kartą mielai aukojo ir dar pridėjo: "Tokiame tikslui negalima neaukoti -- ačiū (sic!), kad paprašėte". Buvo net ir tokių, kurie neprašyti aukojo, kaip, pavyzdžiui, Lietuvių Banko direktorius Jonas T. Deraitis (DeRichter), Kongresmanas Tafas, prisijungdamas savo auką, pastebėjo, kad esą, jam labai malonu paremti tokį gražų užsimojimą, o ponis Boltonienė palinkėjo didelio pasisekimo...

Šio vajuus proga entuziazmas peržengė Clevelando ribas ir pasiekė Akroną, kuriame gyvena amerikiečių tarpe žinomi gydytojai Vladas ir Veronika Adamavičiai, visų lietuviškųjų siekių mecenatai. Jie pirmieji įprastu duosnumu įsijungė į krepšinio vaju, o jų pėdomis pasekė ir kiti: Dr. Sviderskas su poniu, Dr. Baltrušėnas su poniu, Dr. Savičiūnas su poniu, Dr. Balsevičius su poniu ir Dr. A. Matulionis.

Šio vajuus pasisekimas glūdi tame ypatingame vaidmenyje, kurį nepriklausomos Lietuvos gyvenime teko suvaidinti krepšiniui, atnešusiam Lietuvai du sykius iš eilės Europos krepšinio nugalėtojo titulą. Tas, kam teko būti Kauno stotyje, kai Lietuvos krepšinininkai grįžo iš Rygos, pirmą kartą laimėję Europos krepšinio meistro titulą, niekuomet neužmirš to momento!

Ne be reikšmės buvo ir vajuus metodas, seniai plačiai vartojamas amerikiečių tarpe, kai koks

artistas, dainininkas ar instrumentalistas yra kviečiamas koncertuoti kokiam labdariniam, moksliniam ar kuriam kitam tikslui paremti. Lietuvių visuomenėje šitas metodas dar nėra prigijęs, bent ta prasme, kad už bilietus imamos tokios aukštos kainos. Kaip ten bebūtų, šis metodas, pirmą kartą pavartotas, patiesino rengėjų viltis, nes jis palengvino aukų rinkimą palyginamai didelėmis sumomis. Vien aukų lapais tokios didelės sumos dviejų savaitių bėgyje nebūtų pasisekę surinkti, bet kai už aukas buvo pasiūlyta bilietai į koncertą, tuomet aukojo net ir tie, kuriems krepšinis nei šilta, nei šalta. Rinkėjams, betgi nesvarbūs kokiais motyvais aukojo. Jiems svarbu tai, kad žmonės aukojo mielai ir duosniai, tuo parodydami lietuviškos širdies platumą. Už tą lietuvišką širdį Clevelando krepšinio komitetas visiems nuo širdies dėkoja.

JULIUS SMETONA, Clevelando krepšinio vajuus komiteto pirmininkas.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

PARDUODAMAS NAMAS

Šv. Jurgio parapijos rajone, į šiaurę nuo Superior Ave., 2 šeimų, 4 kamb. apačioje, 3 viršų. Gazo pečius. Garažas.

Imokėti 2000 dol. Skirtumas mažesnis už nuomą.

GLOBOKAR REALTY

986 E. 74 St.
Tel. HE 1-6607

(60-62)

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

Šv. Jurgio parapijoje

1263 E. 67, 2 šeimų 5-5-1, erdvūs kamb., dvigubos grindys, sklypas 40x140, 4 garažai.

1 šeimos, 4 mieg., nauji variniai vandens vamzdžiai, moderni virtuvė ir vonia, puikus sklypas, garažas.

1 šeimos, 6 kambarių. \$11,600.

2 šeimų 6-4, \$11,500.

2 šeimų 5-5, \$11,900.

2 šeimų 5-4 ir 6 kamb. 1 š. ant 1 sklypo arti šv. Vito. \$16,600.

2 šeimų 6-6, \$12,600.

Investavimui

6 š. mūras, nuoma \$400 mėnesiui, gerame stovyje, \$25,500.

Gražus mūras -- dviguba kraut. ir 6 kamb. butas ir 2 šeimų 6-4 ant 1 sklypo, \$19,500.

E. 147 -- Lake Shore Blvd. 1 š. 4 mieg., arti ežero, palūdimys, \$14,000.

South Euclid

Puikus 4 mieg. 6 metų 1 š. mūrinis, didelis sklypas, vaismedžiai, \$33,000.

Lietuviai bendradarbiai: Alg. Dailidė, John Lorenz ir Antanas Mikolūnas 13229 Superior Ave.

UL 1-6666

• Išnuomojamas kambarys su maistu ar be maisto, pageidaujamas vyras. Su maistu \$20.00 savaitei.

Skambinti po 5 val. tel.: 791-2537. (61-62)

ŠIUO NORIU PADĖKOTI

savo gausiems klientams už ikišiolinį mano įmonės (VIC'S GULF SERVICE, Superior ir 66 gt. kampas) palaikymą.

Tikiuos visus vėl pamatyti mano naujoje vietovėje, į kurią persikėliu nuo birželio 1 d.

VIKTORAS SUMAS AVALON GULF SERVICE

18127 Euclid Ave., Cleveland, Ohio
(Prie Green Rd.)

CLEVELANDO LIETUVIAI,

pasinaudokite mūsų patarnavimu visais draudimų reikalais, kaip automobilių, gaisro, gyvybės, įvairių vertybių, ligoninės ir kt.

Kreipkitės į lietuvių agentus V. GIEDRAITĮ ar Z. OBELENĮ, atstovaujancius draudimo bendrovę NATION-WIDE CO.

V. GIEDRAITIS

NATIONWIDE Mutual Fire Insurance Co.

Z. OBELENIS

Mutual Insurance Co. Home Office, Columbus, O.

Telef. 944-6835

Telef. 881-7741

NE TIK SKANIAI PAVALGYTI,

BET IR LAIMĖTI GRAŽIŲ IR VERTINGŲ DOVANŲ

GALESITE ATILANKĖ

PENKTADIENIAIS

Į CLEVELANDO LIETUVIŲ KLUBĄ.

Bulviniai blynai, varškėčiai, žuvis ir eilė kitų lietuviškų patiekalų ne tik nuramins jūsų alkį, bet kiekvieną patiekalą užsisakius gaunamos dovanos ir galimybė daugiau jų laimėti pajvairins nuotaiką.

Atvykę su šeimomis, visi dalyvaujate laimėjimų rate.

TODĖL JAU SEKANTĮ PENKTADIENĮ IR KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ -- VISI Į LIETUVIŲ KLUBĄ!

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Pašto įstaiga praneša, kad ryšium su Memorial Day švente gegužės 30 d., paštas tą dieną nebus išnešiojamas, išskyrus Special Delivery siuntas.

Paštas bus surenkamas iš pašto dėžučių, tačiau įstaigos ir skyriniai bus uždaryti.

• Jonas P. Palukaitis, Vilties spaustuovės vedėjas ir Dirvos redaktorius, gegužės 23 d. su šeima išvyko dviem savaitėm atostogų.

• Ryšium su Memorial Day, Dirva neišeis birželio 1 d., pirmadienį. Sekantis po to Dirvos numeris pasirodys birželio 3 d., trečiądienį.

THE BEST
FOR LESS!
Frank Zapolis

STATE FARM
MUTUAL
AUTOMOBILE
INSURANCE
COMPANY

3208 1/2 W. 95 St.
CHICAGO,
ILL., 60642
Phone:
GARDEN 4-8654

IGNUI VILĖNIŠKIUI

staigiai ir netikėtai mirus, jo šeimai,
broliui Antanui ir artimiesiems
gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Bartkų

ir

Pulkauninkų šeimos

Korp! Neo-Lithuania liūdi netekusį savo aktyvaus ir pilno energijos nario-filisterio

A + A

IGNO VILĖNIŠKIO,

kuris mirė Bostone.

Jo liūdinčiai šeimai bei artimiesiems, Korp! Neo-Lithuania vardu reiškia gilią užuojautą

Korp! Neo-Lithuania
Vyriausioji Valdyba

Korp! Neo-Lithuania filisteriui

IGNUI VILĖNIŠKIUI

mirus, jo šeimai, kolegai ANTANUI VILĖNIŠKIUI ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania
Filisterių Sąjungos
Valdyba New Yorke

Mūsų mielajam bičiuliui

IGNUI VILĖNIŠKIUI

mirus, jo šeimai, broliams ir artimiesiems reiškia nuosirdžią užuojautą ir kartu liūdi

Edvardas Varekojis
ir
Petrus Kadukis

Nelauktai anksti iš mūsų išsiskyrus

IGNUI VILĖNIŠKIUI,

jo žmoną ir šeimą, o taip pat brolių ANTANĄ su šeima ir kitus artimuosius užjaučia ir drauge liūdi

Valiukėnai

A. A.

ANELEI NASVYTIENEI

mirus, jos sūnų Dr. KESTUTĮ NASVYTĮ ir dukteris ALDONĄ ir REGINĄ giliai užjaučiame ir kartu liūdi

Vincas ir Elena
Jurgis ir Gustė
Remekiai

Vasario 16 Gimnazijos mokiniai išlydi direktorių kun. Liubiną į Ameriką parinkti aukų gimnazijos statybai užbaigti.

CHICAGO

LIETUVIAI EVANGELIKAI
STEIGIA EKUMENINĮ CENTRĄ

Chicagoje steigiamas pasaulio lietuvių evangelikų Bažnyčių ekumeninė ir reprezentacinė Lietuvių Evangelikų Taryba. Šiuo metu paruošiamuosiuose posėdžiuose dalyvauja penkios lietuvių evangelikų Bažnyčios, kurias atstovauti yra įgalioti šie atstovai: ev. reformatai -- kun. Povilas Dilys, krt. Viktoras Karosas, spt. kun. Stasys Neimanas ir krt. Eugenijus Gerulis, ev. luteronai -- kun. Anasas Trakis, Martynas Nauburas ir Jonas Jurkšaitis, ev. metodistai -- kun. Kostas Burbulyš ir dr. John Rooth-Rutkus, ev. luteronai Missouri Sinodo -- kun. teol. doc. Jonas Paupeiras, Jonas Anyasas ir Andrius Pilmonas, ev. baptistai -- Jurgis Tamožiūnas, B.D.

Posėdžiams pirmininkauja Lietuvių Evangelikų Spaudos Centro valdybos p-kas kun. Kostas Burbulyš, sekretoriauja -- LESC reikalų vedėjas ir gen. sekretorius Eugenijus Gerulis.

Pirmajame posėdyje, įvykusiame 1964.IV.28 E. Gerulio namuose, apžvelgus liet. evangelikų bendruomenės, liet. visuomenės ir pasaulio padėtį, priimtas principinis visų atstovų vieningas nutarimas, jog įsteigti visiems liet. evangelikams bendra centrinė lietuvių evangelikų ekumeninė Taryba.

Antrajame posėdyje, kuris įvyks "Tėviškės" parapijos patalpose 1964.V.12, buvo peržvelgti būsimos Tarybos uždaviniai bei aptartos statuto projekto galios.

Trečiajame posėdyje, kuris įvyks š.m. birželio mėnesio gale susipažinus su World Council of Churches ir International Council of Churches konstitucijomis, bus peržiūrėtas ruošiamas statuto projektas bei nustatyta Tarybos oficialaus įsteigimo data. Atlikus paruošiamuosius darbus, Lietuvių Evangelikų Taryba bus įsteigta šios vasaros pabaigoje.

Dabartinis organizuojamos Tarybos antraštas yra šis: 6805 So. Campbell Ave., Chicago, Illinois 60629, USA. Telef.: PR 6-4582.

* AL MONTESSORI D-jos Vaikų Namelių administracija Chicagoje registruoja priešmokyklinio amžiaus vaikus sekantiems mokslo metams. Tėvai, kurie planuoja savo vaikus leisti į šią lietuvišką, priešmokyklinio amžiaus auklėjimo instituciją, dėl informacijos dienos metu skambina: 476-4999, vakarais: RE 7-9745. Vaikų skaičius klasėje ribotas.

ROCHESTER

VIEŠNIA IŠ ARGENTINOS

Iš tolimos Argentinos, Buenos Aires, atskrido atostogų daktarė Aldona Jasutyte - Kavaliauskienė. Čia vieši pas savo seserį Bronę Saladžiuvienę. Gyvena Buenos Aires nuo 1948 metų. Argentinoje gydytojams įsikurti sunkios sąlygos. Dėl dažnų revoliucijų pezos kursas nukritęs.

Kai 1948 m. už dolerį mokėjo 5 pezas, tai šiuo metu vienas doleris 140 pezu. Viešnia iš Argentinos Amerikos gyvenimą labai gria.

NEW YORK

RŪTOS PRIE LIETUVIŠKO
KRYŽIAUS

Lietuvos kryžius pasaulinėje parodoje baigiamas išpuošti. J. Sirusas parūpino 10 kelmelių Moon Gems (pasažų tujas) krūmų, Sandanavičiai iš Brooklyno padovanojo 60 kelmų jaunų rūtelių, kun. L. Jankus visa tai vidurnaktį nugalėno prie parodos vartų, kur jas perėmė agr. T. Talat-Kelpša ir nugalėno prie liet. kryžiaus. T. Talat-Kelpša jau išpylė puikiais akmenėliais takus aplink kryžių, o A. Vilėniškis baigia dirbti lietuvišką (628 gabalų) tvorėlę, 100 pėdų ilgumo. Ir tvorėlę prie kryžiaus teko gabenti naktį, nes dienos metu parodos rajonas statybos darbams seniai uždarytas.

* REZOLIUCIJOMS REMTI New Yorko Komitetas kviečia New Yorko apylinkės lietuvių organizacijas ir atskirus asmenis, kurie pritaria siekimui, kad Lietuva būtų išlaisvinta iš komunistinės kolonializmo priespaudos, nedelsiant rašyti laiškus sen. J. Javits ir savo apygardos kongresmanui, kad jie reikalautų šiame Kongrese prarasti rezoliuciją, reikalaujančią Lietuvai, Estijai ir Latvijai visišką laisvę ir nepriklausomybę. Kas norėtų gauti angliškai laiško pavyzdį, prašom kreiptis į NY komiteto sekretorę dr. M. Žukauskienę, (28 Catherine Str., Brooklyn 11, N.Y., tel. EV 4-2623).

PRAŠO ATSLIEPTI

Lietuviai tremtiniai, gyvenusieji 1946 - 1947 m. laikotarpį tremtinių stovyklose (DP camps) Aschaffenburg, Wuerzburg ir Stuttgart apylinkėse

LIETUVIŠKA
VASARVIETĖ
BANGA
CAPE COD'E, MASS.
GREAT MARSH RD.,
CENTERVILLE, MASS.

- Prie Atlanto vandenyno. Golfo srovės šildomo garšaus Craigville Beach.
- Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems galima gamintis valgį.
- Skanūs lietuviški valgiai
- Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
- Svečiams be nuosavų automobilių — transportacija į ir iš paplūdimio.
- Šalia "Bangos" randasi ežeras su viešu paplūdimiu. Žuvavimo mėgėjams yra laivelis.

Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakytais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštys,
74 Alicia Rd.,
Dorchester, Mass. 02124
Tel. 282-8046

Spartanburg Herald and Journal.
Post Office Drawer 1657, Spartanburg, South Carolina, arba
Consulate General of Lithuania,
41 West 82 Street, New York,
N.Y., 10024.

NEW JERSEY LIETUVIŲ
DIENA

New Jersey Lietuvių Diena šiemet įvyks birželio 21 Royal Gardens parke, Rahway, N.J. Šventę organizuoja lietuvių bendruomenės New Jersey apygardos valdyba, talkinama bendruomenės apylinkių, šeštadieninių mokyklų, skautų, jaunųjų vyžių. Šventės programoje pirmą kartą pasirodys New Jersey jaunųjų lietuvių tautinių šokių ansamblis. K.V.

DIRVOJE GALITE ĮSIGYTI AR UŽSISAKYTI ŠIAS
NAUJAI PASIRODŽIUSIAS KNYGAS:

Vytautas Alantas — 9 dramų veikalai 5 dol.
Pulgis Andriušis — Puriens po vandeniu — 1.50 dol., kietais virš. — 2 dol.
R. Spalis — Angelai ir nuodėmės — 1.50 dol.
A. Šapoka — Senasis Vilnius — 5 dol.
J. Kralikauskas — Mindaugo nužudymas — 3 dol.
K. Bradūnas — Sidabrinės kamanos — 2 dol.
J. Ignatonis — Lūžiai — 3 dol.
A. Tyruolis — Metų vinigiai — 3 dol.

Visa eilė kitų anksčiau pasirodžiusių knygų, albumų, poezijos rinkinių.

PREZIDENTO

ANTANO SMETONOS MONOGRAFIJA

jau randasi baigiamųjų darbų stadijoje.

Irišus ir paruošus aplanką, neužilgo šis ALEKSANDRO MERKELIO parašytas kapitalinis veikalas pasirodys knygų rinkoje. Monografiją leidžia Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Valdyba.

Neužilgo knyga bus išsiuntinėta garbės prenumeratoriams ir prenumeratoriams.

Šį leidinį dar galima iš anksto užsiprenumeruoti, prisuntus 10 dol. ALT S-gos izdininkui Povilui Ališauskui — 107-17 118th St., Richmond Hill, New York; Dirvai, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103 ir per vietos ALT S-gos skyrių valdybų narius.

Stambus ir gražiai paruoštas veikalas po rugsėjo 1 d. knygų rinkoje kainuos 14 dol. Todėl norintieji pasinaudoti proga ir leidinį įsigyti pigesne kaina, skuba jį jau dabar užsiprenumeruoti.

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ!

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI
PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NĖS DIVIDENDŲ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

ŠIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NĖS IŠ TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330